

LEDEŇEN

KAPITOLA 1968

Ještě se naše peněženky nevzpamatovaly z vánočních nákupů a Silvestra a už tu byl Nový rok. Zatímco jsme prožívali vánoce na blátě - uvítali jsme první den v roce v hávu bílém . Také tříkrálová zaklepala na dveře ...

Plesovou sezonu zahájil Sokol tradičním karnevalem, jehož ráz určovalo 60 masek.

Příklady táhnou - a tak na druhý den byla ve víru tance drobotina, která opanovala obecní sál.

Ku konci ledna znova se ze sálu ozvalo veselí a taneční ruch. Ples tentokrát pořádalo Sdružení rodičů při zdejší škole a protože i tentokráte byla pěkná návštěva - mnul si pokladník ruce ...

První měsíc v roku bývá nástupním termínem spolků a organizací do nové aktivity a tak jsme zaregistrovali výroční schůze - :

Vesnické organizace KSČ, na které zůstal opět předsedou Josef Motál, učitel,

Čs. strana lidová - jejíž předsedou byl zvolen Boleslav Psota z čís. 42, traktorista na zdejším státním statku,

a na výroční schůzi Sokola nedošlo k podstatným změnám - předsedou zůstal Karel Ševčík z čísla 3.

Plenární zasedání MNV se nesešlo v dostatečném počtu a tak se musela konat nová schůze, na které byla zvolena místní volební komise - předseda Martin Vodička z č. 10.

Sportovní ruch ; na sportovním kolbišti - zelených stolech - utkali se stolní tenisté Sokola v několika utkáních a naši chlupci už lacino ,,svou kůži,, neprodávají.

Členskou schůzi svolali také požárníci - po našem stále hasiči - a radili se o svém plese a také jaké taškařiny provedou ,, v masopustě ,, -

V okresních novinách - Stráži lidu - byl uveřejněn dopis adresovaný čestným dárcům krve v naší obci a také stať o práci hanáckých písmáků .

Na skrbeňský hřbitůvek k věčnému odpočinku byly uloženy tělesné pozůstatky stařenky Čepové z Vyhnálova a stařenky Bokůvkové z nové čtvrti za nádražím .-

ÚNOR

68

Nejkratší měsíc v roce - únor - se kterým podle přísloví = ani cigáni moc nepočítají = byl o 24 hodin delší, než tři předchozí a jeho 29 dnů - lze promítnout takto :

Na hromnice bylo proti pranostice teplo - ale přece jenom o hodinu více ...

Národní fronta svolala místní organizace k předvolební poradě a místní volební komise dávala = dohromady = navržené kandidáty do MNV.

Požárníci uspořádali svůj ples v sobotu večer v obecním sále a v neděli dopoledne = vyrazili do ulic ... = - dědina byla oživena = ostatkovým právem =. Dovzuky byly odpoledne v sále, kde se také zkonsumoval proviant tuhý i ve stavu tekutém - posbírání po chajdách ...

Příznivá zima umožnila započítí zednické práce venku - začal se opravovat Zlámalův grunt č. 20, Věna Najdekrů zase spravoval „ podšívku „, na domě č. 22, a státní statek sáhl na střechu nad sýpkou při čísle 16.

Školská komise se zabývala obsazením míst ve školce, jejíž kapacita nestačí „poptávce“, a schválila kronikářský zápis za minulý rok .

Na únorových oslavách v obec. sále byla velmi malá účast dospělých a tak v sále převládala drobotina - děti ze školy, které také vyplnili program .

Státní statek vyplácel „, třináctý plat,„ - podíl na celoročním hospodářském výsledku : průměr traktoristů 1800 korun, v živočišné výr. 1000 korun a v rostlinné výrobě 800 korun.

Na únorových oslavách v Moravských železárnách v Olomouci byli mezi vyznamenanými i zaměstnanci ze Skrbeně .

Stolní tenisté Sokola porazili ve svém prostředí sousední Horku 9:5 a dalším vítězstvím v Krčmani postoupili o stupínek výš .

Stráž lidu pranýřuje ČSD, že na zdejší zastávce už po několik měsíců nejsou k mání jízdenky do Olomouce ... a ještě týž den byly sjednána náprava .-

břez^ven

V další volební etapě - počátkem března - byla svolána veřejná schůze občanů, která se měla sjednotit na navržených kandidátech.

Tato schůze byla svolána opravdu jen formálně a ani účast poslanců nebyla dostačující. Tato ledabylost byla také přítomnými poslanci ostře kritizována a usneseno svolat novou schůzi.

Rozdělení funkce presidenta republiky a prvního tajemníka KSČ v Praze - mělo i ohlas u nás. Uvolnění kritiky a demokratizační proces, který se rozvíjel - díky tisku, televizi a rozhlasu - měl blahodárný účinek i u nás.

V tomto duchu proběhla nová předvolební schůze agitačně dobře připravená v obecním hostinci. Lidé najednou měli zájem a židle ani nestačily...

Občané velmi hlasitě odsuzovali deformaci uplynulých let a dožadovali se radikální změny ve vedení obce ...

Osvětová beseda měla na starosti oslavy MDŽ. Zhostila se jich jako obvykle se ctí a proběhly v neděli 10.3. kdy recitace, zpěvy a scénky vyvolaly u maminek hřejivý pocit - vždyť to bylo dětské a malé dárečky od srdce .

Naším Josefům, kteří nevymírají - zahrála v předvečer jmenin místní ,, rámus-kapela,, - která hrála do ouška ještě dlouho po setmění .

V neděli 24. března odpoledne bylo opět v obecním sále jako v úle . Místní požárníci pořádali kulturní odpoledne.

Nejprve dostalo 10 příslušníků sboru ,,metál,, za dlouhaletou činnost v jednotě

a pak při stolevém zařízení probíhal pestrý kulturní pořad místních ,, hvězd a hvězdiček,, - kdy jsme si zavzpomínali ,,na zlaté staré časy ... ,,

A vedle této duševní stravy - bylo také něco na zub ...

Kino Osvětové besedy promítlo starý český film = Ta naše písnička česká ... =. Tímto představením byla ukončena sezona, protože konkurence televize je cítit ...

Pěkné teplé dny umožnily včasné polní práce a setí jařin ukončeno 20.3. -

Ve Stráži lidu bylo vzpomenuo stařenky Růženy Absolonové - matky 10 dětí .

DUBEN

Na různých místech v katastru probíhají zkušební sondy za účelem zjištění o složení půdy.

Uhelné sklady dopisy žádají občany, aby si včas odebrali palivo. „Hlad“, po otopu ustal - domácnosti se nedernizují / elektrické spotřebiče - etážové topení /, a tento fakt způsobuje, že není valný zájem o dřevo v lese - neřku-li o suchary .

„V plné polní“, jsou také zednické práce - u Procházků na Podvrbí č. 63 se nadstavuje, staví se nový domek u nádraží a bývalá chalupa č. 22 u kostela také prohlédla.

Příroda je oděna v květu a tento šat jí náramně sluší a nesužují ji noční mrazíky.

Sdělovací prostředky - rozhlas, televize, tisk - informují obyvatele „o deformacích“, - správněji nezákonnostech, ku kterým docházelo v minulé době a tyto události jsou živě přetřásány.

Někteří lidé přicházejí se svou troškou do mlýna ... lze vša k objektivně říci, že jinde v našem okolí byly postihy na občanech mnohem citelnější .

První fáze demokratizačního procesu ustupuje a mnohým lidem se zdá, že to utichlo ...

V naší obci je nespokojenost s vedoucími funkcionáři MNV, kteří mají hroší kříži a myslí, že to nejhorší mají už za sebou.

Také v okresních orgánech panuje doba „bezvládí“, a dole čekají funkcionáři na směrnice ... Marné. A tento stav umožňuje se v úřadě zabydlet.

Tuto apatičnost nutno přičíst na vrub odloženým volbám, které byly vyhlášeny na 19. květen 1968 . Volební zákon zastaral a nutno jej oprášit ...

Komise pro výstavbu provedla odhad nemovitostí, které postupuje : Barbora Fialové čís.1. - synu Josefovi, Julie Šustková čís.146 - dceři Dobře, Frant. Doležel své dceři Anně dím čís. 183 .-

Myslivci schůzovali a v terénu vyšli na lov bez pušek : sbírali bažantí vajíčka ...

Květen

Do pěkného dne - 1. května - nás místní rozhlas „zapoměl“, probudit, zkratka není na něj spolehnutí po žádné stránce. Stáří se hlásí o své právo - dosluhuje .

To ale nevadilo, aby neorganizovaně odejelo hodně občanů do Olomouce prožít „První máj“, ve zdech olomouckých . . . a tak se také stalo .

V neděli 5. května stálo před mnoha domy auto, někde dvě, tři. Přijížděli hodovníci - na ty naše hody . . . I když se dnes na vdolečky tak nepotrpí - újma nebyla .

V předvečer „Dne osvobození“, - 8. května byl uspořádán lampionový průvod k pomníku Padlých. Po státní hymně přednesli žáci básně a zaspívaly rekovné písně. Slavnostní projev měl poslanec František Lakomý .

9. května vzpoměli si požárníci na skrbeňské hody a v obecním sále hned odpoledne uspořádali hodovou zábavu po jejíž rekapitulaci zbyl v pokladně nějaký groš .

V okrskové soutěži požární připravenosti - pořádané v Příkazích / zavedlo 7 družstev / se umístilo 9ti členné družstvo na prvním místě .
V soutěži žen, která proběhla tamtéž - neměly naše ženy s kým si měřit síly a byly tudíž také první .

Stráž lidu - ve svém článku na první straně - vzpomíná na našeho hrdinu - zahraničního letce nadporučíka Fr. Bieberlu, který zahynul v boji za svobodu v květnu roku 1940 .-

Romantické prostředí ve skalce prožilo sportovní den - byly tam střelecké závody a také milovníci ryb tam dostali koupit „něco od kosti . . . , -

Politický život v obci ustrnul a ohlášená schůze vesnické organizace KSC byla v poslední chvíli prostřednictvím místního rozhlasu . . . z technických důvodů odvolána .

Plenum MNV rovněž nebylo svoláno, rada se scházela nepravdělně - i nu „, okůrková sezona . . . , -

ČERVEN

Po náboženském půstu „zmrtvývstání“ - oznámil je už předem místní rozhlas, který v týdnu vyzýval občany, kteří se účastní biřmování v Olomouci, aby si lístky do Olomouce zakoupili na zastávce předem ...

... a v neděli po poledni odjelo ze Skrbeně na 100 biřmovanců a nejméně tolik kmocháček či jiných příbuzných. Byli mezi nimi i chlapci po vojně - ba i vdané ženy, aby v metropolitním chrámu přijali svátost ...

Slavnost Božího těla, která v předešlých letech z bezpečnostních důvodů / ovšem v uvozovkách / nebyla trpěna se po letech znova konala. Přibýlo věřících a byly postaveny dva oltáře a to u čísla 41 a 44. Nechal se vidět Břuchotín a nechyběla dechovka ...

V neděli 13.VI. byl v obci organizován poutní zájezd do Křtin. 50 lidí odjelo autobusem a navštívilo rovněž i Moravský kras - Macochu .

Plenární zasedání MNV, které je veřejné se nešešlo a také rozhlas „se nezapojil,“ .- Také v radě to vážně ...

Rané zeměaky spatřily světlo světa 16.VI. v Chutích a byly po chuti ... Mechanizaci pomáhaly ženy, zatímco před lety to bylo opačně ...

8.VI. se konalo „přivítání nových občánků“. Promluvil do toho svým způsobem Medard - ale nezpůsobil škod. Více zasáhl téhož odpoledne do oslav 20 let trvání školy v Horce, kam chodí přes 70 žáků ze Skrbeně .

Požárníci na okresní soutěži v Bahuňovicích se umístili na 7 místě / mezi 18 družstvy, které soutěžily /, ženy skončily na druhém místě - více nesoutěžilo .-

Děti ze školky dostali k dispozici autobus ze statku a ten je zavezl na Kopeček, kde shlédli tamní zó, zactvo zdejší ZDŠ zajelo do laškovského údolí a Náměště, starší ročníky podnikly autokarový zájezd do Vel.Losin.

A to už byl konec roku, kdy žáci s vysvědčením v ruce opouštěli školu a nastala pro ně doba odpočinku, koupání a sbírání nových sil. V té době končila i „muka“, výuky chlapců a děvčat v učení a někde i otec rodiny předkládal vysvědčení ...

Galerie

ČERVENEC

Doba školního odpočinku přináší na druhé straně i starosti a letos jich naše maminky, pokud mají menší děti víc - protože i školka v červenci nepřijímala ... měly

Plenární zasedání MNV projednávalo plnění závazku k 50. výročí, kladně hodnotila práci komise pro veřejný pořádek a projednala plán práce na II. pololetí.

V neděli 14.VII. se obec pomalu vylidnila ; věřící i výletníci nasedli do dvou autobusů a ty je zavezly na Hostýn a Velehrad.

Jezdecký oddíl ze státního statku zase odjel autobusem do Loštic, kde se konaly koňské dostihy.

Teplá červencová noc - den předtím - byla jako stvořená pro Letní karneval, který na hřišti Sokola uspořádal pořádný sbor.

V soutěži „kdo dřív do žní,“ zvítězil tentokrát opět soukromný sektor, jehož přičiněním jsme spatřili první mandele 15.VII. pod skalou, kde kosa donutila první ječmen „k zemi ..,“ -

Léto pomalu kulminovalo, ale slunce ve II. polovině bylo velmi skoupé a po dva týdny přišla za den několikrát rosa, což průběh žní zpomalovalo.

Doba dovolených se projevila i zvýšeným stavebním ruchem. Na Podvrbí se dělala generálka na domě č.12, v dědině vedle kostela se opravovalo č. 56 a zrovna naproti Dvora se do toho dal Josef Hanzl.

Jen výstavba sýpky pro státní statek zůstala na mrtvém bodě .

V neděli 22.t.m. zval místní rozhlas kupce k veřejné dražbě ovoce na stromech k Hynkovu.

Jehlan pod skalou z dálky prozrazoval, že se tam děje podzemní činnost. Legálně se tam zabydlel Inženýrsko-geologický průzkum, který zde prováděl sondáž půdy.

... všechno nejlepší Annám, jejichž jméno má u nás tradici. Znívalo v zapadlé chaloupce právě tak jako na Pražském hradě za dob Karla IV. a nezapomělo se ani dnes, ač nám připomíná . . . chladno z rána . . .

Stráž lidu - píše o hanáckých motivech a stížnosti ekonomy ze zdejšího statku, že lidé pro kus papíru musí zbytečně jezdit do banky v Olomouci .

PANORAMA

SRPNA

Dostavil se poločas prázdnin - ale brána školky se otevřela ... : bylo vygruntováno a hrnula se sem " drobotina " . Vesnici čekal žnový nápor a takto mají své děti také na očích ...

2. srpna : obrázek stejný jako mnoho let předtím - rukuje se ... Na nádraží mladí chlápci v roli hrdinů - uplakaná děvčata . Letos o něco dřív odjíždějí ke " svým " útvaram noví branci - ročník 1949, první sled. Se slibem " za dva roky na shledanou ..." na na druhý den pošta přinesla uzlíček a v něm " civil " .

Letní karneval Sokola na letním cvičišti se vydařil i když nebyla v režii " ruční scéna " mezi bujarými chlápci z Olomouce a místními odpůrci " mániček " (mládenců, kteří si potrpí na dlouhé vlasy), jejichž kritika vyvolala tyto nevole .

7. VIII. šlo se opravdu do žní i když to nebyla idyla s kosou a ženeci, jak je známe z ladových obrázků . Kombajny využily moudřejšího počasí a hltaly pšeničné lány .

Z lesa se ozvaly legální výstřely. Na holuby a jiné opěrence a samozřejmě i na škodnou - byly vypáleny první broky - avizo blízcích se mysliveckých žní ...

11. VIII. systémem " kdo dá víc ... " byly odprodány ovocné stromy po dědině a obecní pokladna zaznamenala příjem 2.100 korun .

12. a 14. srpna prořídly řady mužských obyvatel : kremaci v Olomouci měl Jan Procházka (71 letý) a na zdějším hřbitově bylo přichystáno místo posledního odpočinku Matouši Zatloukalovi, který zemřel v 59 letech a byl pochován se všemi hasičskými poctami .

V noci ze soboty na neděli navštívil, nevitáný host pohostinství Zlatá křepelka. Použil násilí, aby se sám obsloužil a prověřil zásoby.

Středa - 21. srpna 1968 : procitnutí do tísnivého dne ... kladli jsme si otázku, proč jsme " v objetí " pěti armád států Varšavské smlouvy a smutek dal se číst v duši národa ...

Za chmurné " nálady " ubíhaly dny a v tomto duchu probíhala i schůzka plena MNV dne 28. 8. za přítomnosti poslance KNV Dr. Maláta a instruktora ONV M. Kašpara. Do řeči nikomu nebylo a suše byly probrány body programu : zpráva finanční komise a plnění dodávek soukromných zemědělců a státního statku.

Za dovolenou odjelo několik rodin po vlastní ose (autem (do zahraničí - směr Rakousko, Jugoslavie. Někteří tam " zaspali " 21. srpen, ale vrátili se do své domoviny . -

DEFILÉ ZÁŘÍ

Počátkem září (v pondělí 2.9.) se znova otevřely dvěře školy, kde zasedlo 19 prvňáčků - 15 chlapců a 4 děvčata - (celkem 98 žáků) a zahajovací ceremoniál proběhl ve vší tichosti za účasti 30 rodičů . Starší ročník poznal prostředí horacké školy .

Školu života prodělávali všichni občané. Nabádal je k tomu tlak předešlých politických událostí - výzvy k realitě - z tisku, rozhlasu a televize .

Kulturu sem přivezlo kočovné loutkové divadlo a mládež měla 3. a 4. září o dva podvečery postaráno.

Nastala " bramborová " sezona. Starost o naše obyvatele převzalo příkazské JZD, které tentokrát dodávalo zemáky pro zimní uskladnění až do domu a tuto úsluhu přijímali občané s povděkem a na každého es dostalo podle požadavku .

V neděli 15. září odejel autobus s našimi občany na skok do Luhačovic. Podzimní den se krátil a když se večer vrátili do matně osvětlené obce, popírali kdysi platné pořekadlo - " že, všude dobře - ale doma nejlépe " Přestalo prý platit ...

Aby naše ženy byly - nej ... a držely krok se světovou módou (a také šetřily manželovu kapsu) - byl v klubovce zahájen kurs střihů a šití. Setkal se s patřičným pochopením a vyučovalo se " na směny " .

22. 9. vybízel státní statek " koněmilovné zájemce " na jezdecký den do Benova u Přerova. Jelo se autobusem a naši chlapci měli " v ohni " své želízka. Zpět se vraceli s 1 medailí .

Na silnici k Horce byl v přijímací den hotový " štrudl ". Nadúroda stromových jablek byla expedována malofakturním způsobem do horecké sběrný, protože v místě neměli sousedé zájem .

Podzim se vtíral do krajiny a 23.9. zastihl naše statkářky ve sladkém opojení : v Trávníkách u Hynkova a jinde " klestily cestu " pro řepné kombajny.

Ke cti přišly " kadrátky ", které mají cenu slivovice a proto jsou nemilosrdně sbírány, aby ani jedna nepřišla nazmar ... Doba švestkových knedlíků je - tatak ...

Obec se začala křášlit : promluvily fasády na čís. 13, (na Podvrbí) u kostela č. 20, dal se do toho Vladimír Bodlák na Vyhňalově a Jarosl. Směták na nové čtvrti za nádražím.

Z e s v ě t a . V Iránu při zemětřesení 2. září (zpráva z tisku), zahynulo na 20 tisíc osob, dalších 50 tisíc bylo zraněno a na 100 tisíc je bez příštřeší. Je to zatím nejzhoubnější katastrofa století .

V říjnu nám vyvstal " problém " volných sobot ... Pro mnoho " robotníků " nastalo sobotní bezstarostné vstávání bez budíků a nekražené chvíle nad tlustými novinami (místo nedělního vydání) i čas na neodkladné nákupy ve městě - zatímco místní prodejna měla své volno ve středu odpoledne .

8. října se rázem objevily první skládky řepy u nádraží a dne následujícího byly zde na oplátku " řízky " pro dobyteček ...

Okolo sportu : na jezdecký den do Grygova vypravil svou jízdu státní statek, ale kýžený sportovní úspěch se nedostavil.

Měli jej však myslivci : v neděli 20. října vykročili netrpělivě do přírody. Měli dobrou mušku - střílelo se do plných - a to pocítilo na svém peří přes 200 bažantů. Ještě týž večer oznámil rozhlas, že se prodávají u Nerušilů - kus za 20 korun.

Stejně úspěšně začali stolní tenisté Sokola . Pozvali si k mistrovskému utkání tým OÚ Spojů z Olomouce a poslali je zpět po katastrofální porážce v poměru 13:1 .

Péče o zdraví : proud školních dětí směřoval do Olomouce, kde se jim odborníci podívali na " zoubky " ,

v obci proběhla zkouška pitné vody za všech studní. Pracovnice okr. hygienické stanice konstatovala : že v obci je 90 procent studní, jejichž voda nemá všechny " pé " , ale nelekejme se ... podobný úkaz je i v jiných obcích a vařit se přece jenom z vody musí .

V této době bylo také provedeno tuberkolínové očkování dětí a kontrola provedená za tři dny dopadla dobře .

Do obce také zavítala " studijně " komise soc. zabezpečení z ONV a navštívila " bolavé " případy .

Stavební ruch neuhasl : k nepoznání se změnil dům č. 22. naproti kostela (nová fasáda), více světla spatřili obyvatelé domu č. 51 a také Josef Hanzel učinil první kroky k modernizaci svého domku před vjezdem do dvora .

Ze vzdušného prostoru : do vesmíru - jako sondu pro Měsíc - vypravili Američané tříčlennou posádku (na 11 dní) a pak je v kosmu vystřídala sovětská loď s jedním kosmonautem .

Padesátiletí naší samostatnosti (28. říjen 1918), ve stísněných poměrech - bylo důstojně vzpomenuáno v neděli 27. října - jak je zaznamenáno na jiných stránkách kroniky.

L I S T O P A D

První listopadové dny jsou každoročně věnovány památce zesnulých a tak ve dnech 2. a 3. t.m. za slunečného počasí byly hroby našich drahých " Mekkou " a okolí hřbitova připomínalo i sraz automobilistů.

Ve schůzi plena MNV se projednávaly záležitosti školské . Na dotaz bylo z plena navrženo, aby Jednota stavěla " do štoku " (jde o přístavbu prodejny pro mléčné výrobky a Masnu), protože i ve Skrbeni by měl platit zákon o šetření půdy.

4.11. bylo v obci živo. Třináct odvedenců bylo ve slávě a v jedenácti domácnostech " byl ztracen nadějný syn ".

Bylo už na čase, že přijela údržbářská četa a podívala se na " zoubky " místnímu rozhlasu, který to už potřeboval - jako soli. A hned lépe šveholil.

Schůze spotřebitelů, kterou svolal dohlížecí výbor Jednoty do hlučného prostředí obecního hostince znova potvrdila, že se zde důstojně scházovat nedá a při malé účasti stížnosti na ústředí jenom sršely, pochvaly si zaslouží personál prodejen, který se činí.

Zvýšením cen (kterému se říká úprava) nebyli spotřebitelé nadšeni a těžko rozumně vysvětlit nedostatek zápalek ...

Z myslivosti : dunění z lesa na reprezentačním honě (hosté z NSR, Rakouska, Španělska) potvrzovalo, dost munice a odneslo to na dva tisíce bažantů.

Z nedostatku patronů (u místních střelců) při kruhovém honu měli největší radost zající, ale přesto jich přes 180 putovalo na pekáč ... Po mnoha letech skončila " Poslední léč " tancem v obecním sále.

Mezi čestnými dárci krve se objevilo 8 jmen odvedenců, kteří také byli pořadateli " Kateřinské zábavy ".

Při " vítání nových občánků " se projevila drtivá převaha silnějšího pokolení, které to v neděli 17.XI. v poměru 9:2, vyhrálo.

Stolní tenisté Sokola narazili na tým olomoucké Dukly a vzájemné měření sil skončilo vítězstvím vojáků 9:5.

Sv. Martin měl třídní zpoždění a jeho " bílý kůň " vydržel jen 24 hodin a pouze o třech dnech listopadových dá se říci - že přituhlo.

Místní organizace KSČ svolala své členy na členskou schůzi, kde je informovala o současných problémech.-

PROSINEC

Obrázek prvních dnů : z rána už byl přímrazek - ale vesnice žila ve varu ... Zářivková epidemie zachvátila obec.

Kopalo se uložení pro káble, stavěly se stožáry pro elektrické vedení, lidé ochotně přikládali ruce pro společné dílo a když se dostavily 10 st. mrazy - šlo opravdu " do tuhého ...".

20.t.m. byly dokonce provisorně zapojeny před MNV čtyři zářivky. Počasí a svátky mají " na svědomí ", že obec nebyla v plném lesku už v roce 68, ale už ti přece jenom neunikne jako školka, protože konec " už vidět ...".

Myslivecké sdružení chtělo poslat " do světa " živé exempláře. Podarilo se nahnat do sítí 27 usáků, ale ty tři ne a ne chytit.

Do Prahy ve dnech 11.a 12. prosince autobusem si zajelo na 50 zaměstnanců zdejšího statku. Prohlédli si naši stověžatou matičku a také shlédli lední revui " Holiday on ice " z USA s pestrou mezinárodní paletou.

Plenum MNV se sešlo 20.XII. v tomto roce naposledy. Náplň byla ještě chudší než obvykle, protože hlavní bod - zpráva zemědělské komise - při neomluvené neúčasti zástupce státního statku - vyzněl paskvilem.

Střídavé výsledky měli stolní tenisté. Porazili doma tým Neslyšících z Olomouce 8:6, ale z Jivové se vrátili s porážkou v témže poměru a v seriálu " tři " je potkal stejný úděl v Krčmaně, kde " naše béčko " (8:6) podlehl domácím.

" Vánoce byly přede dveřmi " ... denně jsme viděli známý předvánoční úkaz : lidé vraceli se z města a prohlašovali " nic tam nemají ...." i když byl balíček pod paží. Ve shánce se vždy něco najde.

O vánočního kapra byla nouze. Místní hostinský si toho naplánoval málo a neuspokojil všechny " rybáře " a ti, aby na stole bylo tradiční vánoční jídlo (na krocana si zde málo potrpí), putovali pro "obyvatele vod " - do města ...

Posledních 72 prosincových hodin věnovali chlapci - ve dne v noci) zřízení ledové plochy na sokolském cvičišti.

Příjemnou zimou jsme se rozloučili s rokem 1968 - na který naše generace " nezapomene " a dvanáctý a poslední měsíc roku jubilejního byl prožit a dopsán . . .

POHLED DO PŘÍRODY

LEDEN

Naši předkové přičítali podle lidové pranostiky Novému roku velkou důležitost, a to i podle dnů, na které Nový rok připadl. Tak se prorokuje, když padne Nový rok na pondělí - bude krutá zima / jak se máme na tento rok těšit? /, případně-li na úterý - bude ještě krutější, ale za to úrodnější bude rok. Také ranní červánky na Nový rok přinášejí prý nečas a všelijaké soužení ...

Nuže. Z posledních dnů starého roku jsme si zachovali dědictví v podobě sněhového poprášku / 5 cm / a Nový rok, který připadl skutečně na pondělí - se prokousával studenou šedí mlhou.

Očekávaný tříkrálový dáreček se dostavil akorád na 6.L. a trval v podobě 10 stupňových mrazíků a za týden byl -vystřelen všechen jeho prach.

Ráz špatného počasí - o tom, že Evropa je zmítána sněhovou kalamitou a jinou nepohodou, jsme se dověděli díky novinám či televiznímu zpravodajství - se u nás zřetelně neprojevil.

Ú n o r

Byl mu tentokrát naměřen čas o celý den delší. Hromničnou vytlačilo teplé počasí - ale hodinový růst dne se jako vždy dostavil. Sněhu bylo poskrovnu, jeho tání nenadělalo starostí a silnice byly po celou dobu sjízdné a za pořádným sněhem se museli vypravit mladí lidé s prkýnkami někde do Jeseníků.

18.II. - téměř uprostřed kalendářní zimy - se ohlásila pravá jarní neděle a mnozí lidé si neodpustili první jarní = výlet = do přírody. Někteří se nezalekli trochu bláta a vydali se po lních cestách do okolní přírody, podívali se na prořídlý les, kde poslední léta rádí sekýra víc, než stačí narůst, = vše pro bažanty a export = .

Život v terénu, který přečkala zvěř ze zdravou kůží - oživila mechanizace 22. února, kdy byl vzat = ztečí = sad asi 2 km rovně od Křepelky směrem k Ojnicům, který tu před lety založil soukromník a který do poslední chvíle zuby - nechty obdělával malozemědělec Josef Špunda z čís. 5. Stromy z půdy tahal buldozér a statek je počítal i s kořeny - jako pro bratra za 10 Kč, alespoň na naftu ...

Příroda

k o l e m n á s

B ř e z e n

za kamna vlezem, ani tentokrát nemělo platnost a toto pořekadlo ukázalo = zoubky, = naší generaci naposledy v březnu 1929. Dle záznamů v únoru toho roku byla nejnižší teplota v kraji naměřena v Olomouci a to 33,9 st. a táhla se i přes březen, kdy na zledovatělých silnicích přišel ku cti spíš koňský potah - jak motorové vozidlo. Letos se předjaří ohlásilo už v únoru, kdy velmi teplé počasí - skoro 4 stupně nad normálem - umožnilo i neklamný znak nastávajícího jara - začátek svatebního ptačího zpěvu.

Ruku v ruce s politickým jarem, které se u nás ukázalo = okolo Josefa = a zasáhlo po dlouhém chladu do roviny Hané, vpadlo náhle i jaro skutečné. Z keřů lískových visí střípce jehněd, za zahrádek stoupají sloupy dýmu - vypaluje se i tráva na příkopech, aby v ohních zmizely stopy zimy. Stav ozimů celkem dobrý a zemědělci si nemohou stěžovat. První přímou akci v přírodě podnikl státní statek 5.III. kdy ledkoval lány za Křepelkou a 21. března zasal první směsku za salaší. Toužebně se očekávala jarní vláha.

Dostavili se první poslové jara. Tentokrát špačci tu byli dřív než skřivani. Kvetly i lísky, ale první = chléb = včel - přišel nazmar.

D u b e n

Nezvykle teplý měsíc březen částečně narušil rytmus pravidelného vývoje vegetace v přírodě. Naštěstí dubnové počasí - v první polovině měsíce převážně chladné - vrátilo vegetaci do žádoucího časového rytmu, aniž nízké teploty, kromě probouzejících se meruněk - uškodily ovocným dřevinám.

Setí cukrovky / 130 ha / skončilo v našem katastru v první dekádě. Pak přišly na řadu rané zemáky jež byly zasazeny na 12 ha ve Velkém olší pod skalou a pak šla polní práce = jako na drátku = i když staří hospodáři měli výhrady, ale tomu bylo vždy ...

... a v aprílu se vydali na lov bez pušek i myslivci, aby posbírali bažantí vajíčka před škodnou i mechanizací.

POČASÍ

a život v katastru

K v ě t e n

Po prvním máji, který se podle počasí = vycajchoval =, se ve shodě s politikou říká, že i sv. Petr je progresivní ... Lidové pranostiky pro měsíc květen jsou různé a snad nejznámější ta, která říká = studený máj - ve sto-dole ráj ... =.

Předešlé měsíce - únor, březen, duben - vyznačovaly se podnormálními srážkami a tropickými teplotami až 30 st. / např. 23.IV. /, které pro tuto dobu nemají pamětníka. Začátek května byl v normálních kolejích a splňovala se pranostika = v máji mesmí oschnout ovčákovi hůl = .

Statistika říká, že nejteplejší měsíc květen byl v letech 1795 a také v roce 1949 a 1966 / 26-28 stupňů /, což máme zaznamenáno za komínem ...

Ledoví muži se trochu opozdili, což je už v jejich povaze. Jejich poslední šanci mají = malí ledávi svatí = Filip a Běda, jejichž svátek připadá na 26. a 27. května. V těchto dnech bylo zataženo s teplotami kolem 16 stupňů, s přeháňkami a ojedinělými bouřkami.

Ve svém byly už = statkářky =, které od 11. května už holdovaly cukrovému opojení při jednocení řepných lánů.

Č e r v e n

Zhoršení počasí v první dekádě června, které známe a obvykle spojujeme se svátkem sv. Medarda - bylo letos zvláště výrazné a na mnoha místech splnilo měsíční pří-děl srážek.

Při téměř nepřetržitém dešti 9. a 10. června - naměřila oblastní hvězdárna v Olomouci do pondělního rána 10.VI., 63 milimetrů vodních srážek. Je to od června 1960 poprvé co v krátkém časovém období - v tomto případě za 52 hodin - napršelo tolik vody .

Tato Medardova kápě prospěla celému katastru a byla zcela velebena ...

Neděle 16.VI. uzavřela počet svátečních dnů jarního období a byla nejteplejší letos vůbec. Teploměr ukazoval na 30 stupňů a nedivte se, že příkazská pískovna byla nejvyhledávanějším místem mladých lidí .

Senoseč proběhla od 17.t.m. a jen se = zaprášilo = .

LETEM SVĚTEM

...ze skrzeňského katastru

Červenec

Je vždy nástupem do druhého poločasu roku a také rozhraňuje léto, které astronomicky začalo 21. června a končilo 22. září. Většina červencových dnů byla potěšující - byla tu určitá shoda s vlastnostmi z let 1838 a 1905. Tehdy byly červencové dny suché a značně teplé, stejně jako v r. 1957, kdy se 7. července naměřilo u nás absolutní maximum za poslední dvě staletí 36,7 st. C.

Podle záznamů byl pak nestudenější a nejdéštivější červenec a srpen v roce 1966.

Zpráva z novin : ve čtvrtek 4.VII.1968 zaznamenali na Hané zatím nejžhavější den letošního léta : v Olomouci ukázal teploměr ve stínu 30 st. C. - Olomoucká hvězdárna udává, že uplynulý měsíc červen byl o 1,7 st. teplejší, než činí dlouhodobý průměr, a červenec měl obdobu před 18 lety.

Portrét žňový ve starém " provedení " mohli jsme prvně spatřit 15.7.: díky soukromému sekteru vynořily se mandele pod skalou a státní statek jej obrazně napodobil 21. července, kdy kombajny kralovaly zase v Chutích. I když počasí trochu rousilo, nebylo toho " hubování " přes příliš. Dostavilo se i krupobití, jehož pásový systém se našemu katastru " vyhl ", zatímco to odnesli sousedé.

Srpen

Nezemědělstí obyvatelé vesnice se zabírali myšlenkami na uplynulou, prožívanou či nastávající dovolenou - pozornost " statkářů se soustředila k hlavní sklizni roku - na žně.

... meteorologové předpovídali, že letošní srpen bude chladnější než obvykle bývá ... Nad územím ČSSR se i nadále udrží vlna studeného vzduchu, která k nám proudí ze severu...

Ale přišla hlavně z východu a známé srpnové datum přineslo k nám " oblačné počasí s přeháňkami ... " - se kterým se v dlouhodobé předpovědi politických meteorologů nepředpokládalo ...

Tyto události umlčely na čas i zcela legální akce mimrodů na holuby a jiné opeřence, vtipná hesla na vozovce vyjadřovala mínění většiny národa.

Byla tu realita - žně pokračovaly srpen-nesrpen, staří truchlili, že jsou se svou životní poutí v půli, školáckou veřejnost čekaly poslední dny prázdnin .

Skutečné srážky v přírodě odpovídaly v podstatě dlouhodobým normálním úhrnům a teplotní průměr (červen-srpen) 18,7 přesně odpovídal dvěstěletému normálu .

NUŠ HOMA

v z á ř í

kdy 23 dne - krátce po půlnoci, se přihlásil astronomický nástup podzimu.

Léto doznívá a s jeho návratem nedá se počítat a "babí léto" vždy nevyjde. (Vzpomínáme na rok 1961, kdy byly babí dny ještě začátkem prosince: tehdy (5.12.) vystoupil teploměr na 18 st. a tak růžovým počasím jsme nepočítali.

Podzimní rovnodennost znamená v našich zeměpisných šířkách vždy určitý zlom v přírodě. Také den se podstatně krátí a slunce je často - "zubaté" - začíná trochu hřát tak po deváté a ve tři hodiny odpoledně už pozbývá na síle.

Co potom zbývá většině hmyzožravých opeřenců, než aby táhly na jih. V prvním týdnu jich nad dědinou vzlétávala "mračna" a ve třetím zmizely vlaštovičky definitivně. Podzimní loučení ...

Tah bílých čápů, kteří na horeckých lukách mají vždy své shromáždění dá se pozorovat: občas i "na panských" rolích u lesa si některý odýchne ...

Příroda nabízí své podzimní plody, svou váhu mají peckovice a poslední dny jsou i nástupem přípravy do sklizně bílého zlata.

Do terénu zasáhl sport. V oleškách vyrostla jezdecká mimi-dráha, kde milovníci opravdových koníčků připravují se každým večerem na vstup do dostihového kolbiště.

v ř í j n u

ještě před několika roky mohli jsme spatřit v katastru "rodinné kombajny". Dnes tato idyla i robota patří minulosti, zvláště - když se podzim vydaří a umožní zásah "železných pomocníků", kteří řepné lány jen hltají ...

Proto také nevolá se po brigádách, které zemědělcům zbytečně ujídají, a pole jakoby "osiřela". Tento úkaz, který je trvalý - dává krajinně zcela jiný pohled a protože na zemáky tu zbývá méně půdy - ty tam jsou doby, kdy k večeru se táhne ze všech stran čouha dýmu a vůně "erteplí", vždyť založit pořádné ohnisko - to už patří k pořádnému kumštu, který dnes školáci neovládají, zrovna tak, jak vyhynul zvyk ovládat špagát a krotit "papírového draka" ve víru podzimních větrů. Tento pohled do polí stává se pomalu neznámým ... Kdepak fajčák, zamák s opálenou kuží jako podešev a drak s pětimetrovým ocasem. Kolik takových kolem dědiny kroužilo a kolik jich se octlo ve drápech "meluziny".

První mráz: letos měl zpoždění, neboť první mrazivá rána bývají zaznamenávána u nás již v první říjnové dekádě. Tentokrát nás přepadl z neděle na pondělí 22.10. - Naměřili jsme 3,4 st. C pod nulou.

pa**b**ě**r**ky

o počasí
a přírodě,

se kterými se přihlásil měsíc

listopad:

na jehož prahu uctíváme vždy památku zesnulých : jeho první slunné dny umožnily, že rovy byly ve vší kráse.

Na Vše svaté naměřili letos na olomoucké hvězdárně 15 st.C tepla. Taková teplota se vyskytla naposledy v roce 1961. Vyjimečně teplým byl i listopad v roce 1963, kdy v polovici měsíce bylo v Olomouci naměřeno dokonce 18 st. C a protože od nás by tam pomalu dohodil kamenem - je k uvěření, že takový příznivý přírodní úkaz proběhl i u nás.

Pranostika sice říká - " Nepřijde-li sníh na Všech svatých -- přijde na Martina (11. listopadu) s celou mocí ...", ale její pravdivost nebyla ani v tomto případě potvrzena.

Jeho " kůň " měl třídní zpoždění (jedenáctého byl poprášek a ten kůň by byl hodně strakatý - proto o tom nemluvíme) a celkem pouze o třech listopadových dnech se dá říci : " přituhlo " .

Ale měsíc listopad je vyhrazen i sv. Hubertovi a myslivcům a tak o zajíce, bažanty, pekáč, latinu a poslední léč - bylo i tentokrát ze všech stran postaráno .

Prosinec :

Snižování teplot v první polovině prosince se nedalo " zadržet " .

V první týden se dostavily více jak 10stupňové mrazy a jen sněhová přikrývka pravé zimy chyběla.

Statistika říká, že před 69 lety (v roce 1899) byl prosinec s velmi nízkými teplotami a zima nebyla " beránkem " hlavně o vánocích, kdy byla minima 20 stupňů C.

Astronomická zima nastala v pátek 22. prosince, kdy Slunce vystoupilo do znamení Kozoroha.

Před vánočními svátky posila zimy ze severu nepřišla :

Na štědrý den sluníčko " píchalo " . . . . 12 st. C tepla. Na Boží hod se pro změnu udržel přímrazek po celý den a na sv. Štěpána se přece jenom dostavil opožděný " hermelín vánoc " a ten bílý poprášek dal krajině přece jen zimní nádech - děti si mohli povyrazit alespň na sánkách i když to skřípalo ...

Naposledy v tomto roce v plné polní měli " manévry " myslivci a obohatili jídelniček, když státní statek skončil se " svou " orbou 18.12.

Počasi vánoce

jak se "točilo" kolem

letos i v minulém století

Měsíc prosinec měl podle předpovědí ve třetí dekádě dohánět úbytek srážek z prvních tří týdnů, ale nebylo tomu tak.

Na Štědrý den (v úterý 24.XII.) vysvitlo " jarní sluníčko " a teploměr ukazoval 12 stupňů tepla. Taková teplota v tomto čase byla v tomto století několikrát.

V roce 1958 a 1959, byly velmi teplé vánoční dny a také loni se před vánočními svátky prudce oteplilo nad 10 st. -

V roce 1925 - třebaže první polovina prosince byla mnohem mrazivější než letos - stouply ve vánočním týdnu teploty silně nad nulu a mezi 28. prosincem a koncem roku dosáhly rovněž plus 15 st. Celsia.

Daleko lepší a ovšem i idyličtější jsou vánoce se sněhem i mrazem o nichž se v pranostikách tvrdí, že předcházejí příznivé pohodě a vysoké úrodě příštího roku.

Ale ani o takové vánoce s krutými mrazy nebylo v poslední době nouze. V letech 1961 a 1963 byly velmi studené vánoce, a také před 69 roky, v roce 1899 o vánocích " mrzlo až praštělo ...".

Náš poznatek - že na rozmary počasí neplatí ani stoleté kalendáře, ani moderní meteorologové - donutil nás zalistovat ve starých kronikách, kde se uvádí, že :

dne 23. prosince 1103 " v noci ukázal se na nebi na straně západní mezi hvězdami tak světlý a jasný oheň, že kdyby na východ to bylo, nebyli by lidé za jiné měli, než že je to blesk sluneční. Viděny také dvě koule na nebi v způsobu a blesku slunci podobném, ale barvy duchové. "

LP. 1444 - ve Čtvrtek na Štědrý den " kometa vidína se třemi rovnými ocasy proti poledni a ta někdy v noci, někdy ve dne s nemalým podivením lidí se spatřovala ".

V Čechách roku 1539 - na Štědrý den " veliká povodeň na Labi a mnoho škod z dělala. Hřímalo a blýskalo se toho dne po všech zemích českých"

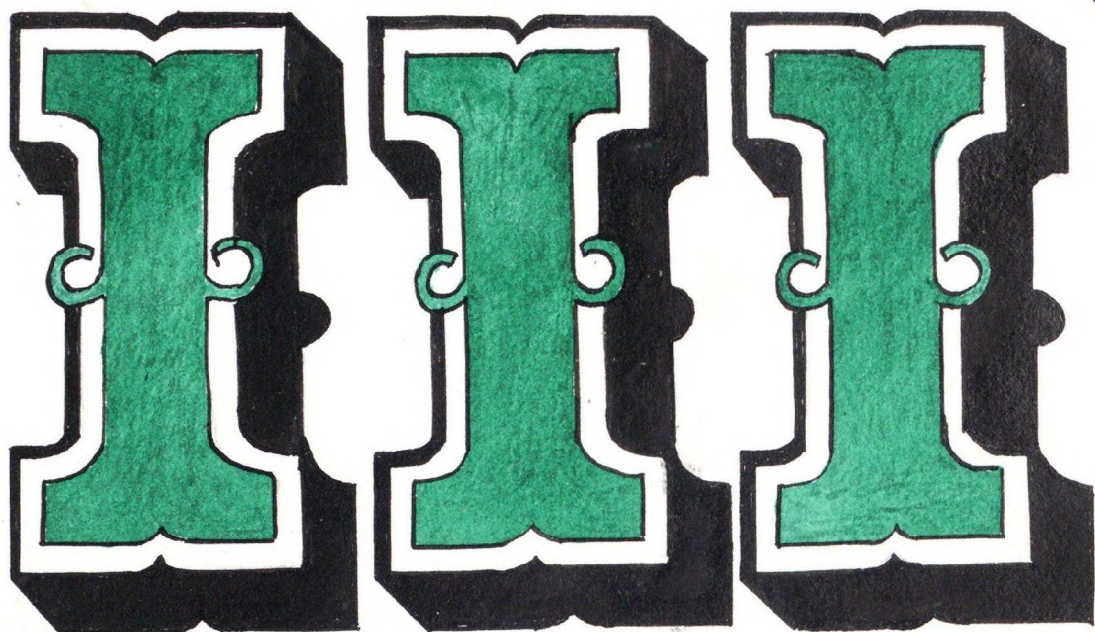
Zato Léta Páně 1786 - jakožto na Štědrý den - " bylo takové teplé povětří a jasný den, jako obyčejně času letního míváme. Celý podzim byl teplý a pohodlný, o zimě ani pocitu nebylo ". . .

U nás v roce 1968

po teplém slunečním dnu (12 st.) na Štědrý den se nadruhé den dostavil přímrazek a svátek sv. Štěpána jsme přivítali ve sněhovém poprášku.

Přišel vhod těm, kteří dbají na udržení dávného zvyku, kdy děvčata umývají své " protějšky " a tak přece jenom svou povinnost mohly splnit a čekají na oplátku, která se vyhrazena mužům na Nový rok.

Zbytek " bílýchnů " až do konce roku udržel mráz v podobě 10 st.

Kapitola

**ZAČÁTEK NA
STRÁNCE 86**

NEDOPATŘENÍ PŘI VAZBĚ.
~ LISTUJ ZPĚT. ~

IKIRONIINKAI

Skröbenæ

1968

OOO

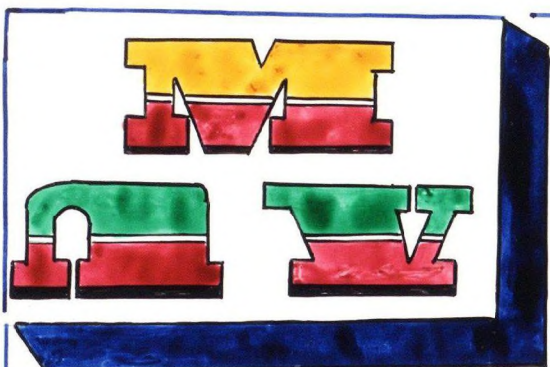
STALO
SE

V PŘESTUPNÉM ROCE

1968

U

NÁS

zvolený v roce 1964

- 27 členný - doplňovací volby v roce 1966, kdy za poslance : Lad. Vranku, Milana Morávka, Miroslava Bokůvku a Marii Štajgrovou (kteří změnilí bydliště), byli zvoleni : Vladimír Piterka, č. 87 - Trubačiková Jarmila č.199, Václav Bodlák č. 134 a Studený Zdenek čís 118 -

a po změně na podzim roku 1965, kdy místo odstoupivšího předsedy M. Vodičky byl do čela národního výboru postaven Josef Absolon -

(- od té doby rozhodovala rada ve složení :

Absolon Josef	č. 218	předseda,
Mikulka Josef	58	tajemník,
Vymětal Václav	15	předs. kom. zemědělské,
Ševčík Karel	3	předs. kom. finanční,
Brzobohatý Jan	202	předs. kom. pro výstavbu,
Rašovský Frant.	176	předs. kom. bytové,
Vitek Oldřich	186	předs. kom. školské,
Zatloukal Vlad.	211	předs. kom. veř. pořádku,
Směták Josef	106	předseda " soc. zabezpečení)

měl skončit svou působnost v polovině roku 1968, kdy měly být provedeny nové volby do všech zastupitelských orgánů.

Rozvíjející se demokratizační proces, který přišel s jarem 1968 a uvolněná výměna názorů v té době - odhalily slabá místa dlouholetého volebního systému, kterým se uměle vyvolávala " jednota " (jakoby nestačila demokratická nadpoloviční většina), a z čehož nakonec přirozeně vznikla jen formálnost a nevíra ve spravedlnost k volebnímu systému mezi většinou voličů .

Hlas, žádající odklad voleb v celé republice zvítězil a odpovídal veřejnému mínění a termín voleb byl odložen na podzim. Ale ani pak pro známé srpnové události se volby nekonaly a všechny národní výbory p ř e s l u h u j í .

NV

Tento charakter

se promítal nepříznivě i v další práci národního výboru z jehož činností bylo hodně nespokojenosti vyjádřené a konkrétně kritizované na veřejném zasedání plena MNV některými poslanci a také obyvateli, které program dělaný často na koleně - nedovedl k dění přitáhnout.

Tuto situaci lze pochopit : po nedoporučení plena MNV v prosinci 1967 (poslanci nedoporučili, aby v nových volbách r. 1968 na vedoucí místa kandidovali předseda J. Absolon a tajemník J. Mikulka) nastoupil tajemník na pokyn z ONV občanské zaměstnání, funkci vykonával po své práci a dělil se o ni spolu s předsedou.

V práci národního výboru (i administrativní) nastala další pasivita, komise pracovaly náhodile, snaha některých jednotlivců vyzněla naprázdno, plenum se scházelo s obtížemi a někdy bez zájmu (nesešlo se ...). Otázkou, proč se někteří poslanci (Nerušil Josef, Koloušek Ladislav) "se" ani neukáží " - což je stejně málo platné, se plenum ani jiný orgán v obci vážně nezabývalo.

Práce v národním výboře

není vděčná, vyžaduje čas a námahu. Snahu mnohým poslancům i funkcionářům nelze upřít, jenže ta sama dnes nestačí - je třeba cílevědomost a odbornost, protože práce obecního orgánu dnes se hodně liší od rozhodování obecního zastupitelstva z dřívější doby, náročnost neustále je vyšší a s direktivním řízením se daleko nedojde.

Dlouhá léta

jsme si zde neříkali pravdu - byla by nepříjemná - mnilí jsme, až nás čas zaskočil ...

Nebylo by na místě tvrdit,

že za posledních 45 let - od kdy je naše kronika vedena - nebo za uplynulých 20 let, bylo tu všechno šmahem špatné, to bychom naším předchůdcům křivdili a i k sobě bychom byli nespravedliví, jenže z těch dob chybí hlubší analýza a my si dáváme mnohem náročnější měřítko a z chyb nevědomky někdy dělaných - musíme v budoucnu vycházet - protože selským rozumem měreno (a na ten dnes často apelujeme), na " obecní pantáty " dneška se kladou složitější úkoly a požadavky s mnohem vyšší odpovědností.

POLITIKUM

Práce vesnické organizace KSČ

Je po několik let poznamenána stagnací a v roce 1968, jehož jarní měsíce byly v celostátním měřítku zvláště politicky významné, se tento úkaz také projevil - i když je na omluvu, že rozpaky byly i na vyšších místech, a nižší složky také přešlapovaly na místě, nejen u nás .

Místní organizace

- předseda Josef Motal, učitel - měla jednak členy základní 30, a přes 40 členů registrovaných ze závodů. Zatím co členové základní mají produktivní věk za sebou (a tento fakt je příčinou, že o politickou práci nemají živý zájem), členové ze závodů pracují v závodní politické organizaci a na práci v místě pro směnnost jim už nezbyvá čas a touto roztržitostí politická práce na vesnici několik let vázne.

Místní skupina KSČ

při Státním statku (předseda Jan Halaxa) čítá 13 členů a nijak pronikavě neovlivňovala rytmus hospodářského dění v zemědělském sektoru

Národní fronta

o jejíž existenci jsme se formálně dověděli v předvolební době - plnila krátký čas " prodlouženou ruku ", ale předpolí pro odstranění nedostatků stejně nevytvořila a v tomto složení nemá ani zatím dostatek sil.

Československá strana lidová

- předseda Boleslav Psota, traktorista na státním statku - sdružuje 20 členů a převažují zaměstnanci (traktoristé) ze státního statku.

Žije jaksi v ústraní a neměla možnost pronikavěji zasáhnouti do veřejného života v obci - máje pouze 1 člena v plenu MNV.

Politický dialog

se vedl podle pokynů z okresu, zatímco hlubší, neformální a kritický pohled byl prezírán, hovořilo se o kladech, které byly někdy sporné - nic proti skutečným - ale nad vážnými nedostatky - chtě nechtě - se často zavíraly obě oči.

" Obecní politika "

se dotýká každého a úzce souvisí s hospodářstvím. Ti, kteří stojí mimo politické strany - mají možnost podílet se na její tvorbě - náměty, podněty, upozorněním - žel, že kdybychom ji měřili účastí na schůzích plenu MNV, žalovala by.

RADOŠTI A STAROSTI

našeho
účetního

Františka Lakomého,
muže " na svém místě " . . .

Základním faktem,

na nějž v hospodaření našeho MNV po léta narážíme a který nemožňuje naši finanční samostatnost a soběstačnost je nedostatek vlastních příjmů MNV.

I když nám zůstává celá daň domovní a zemědělská (od samostatně hospodařících zemědělců), finanční závislost rozpočtu MNV na přidělu od ONV se v podstatě nezmenšila.

Ba naopak,

tím, že jsme během doby převzali k plnění společenské úkoly v oblasti bydlení a školního stravování - naše závislost na přidělu od ONV se upevnila a stává se chronickou.

Obhospodařujeme 30 bytových jednotek : z toho 28 v novostavbách, do nichž různé podniky nastěhovaly své zaměstnance, kteří jsou převážně zaměstnaní mimo naši obec a MNV zůstala jen povinnost - tyto byty udržovat, vymáhat nájemné - , ale právo disponovat alespoň s jedním bytem - nemá .

Na účet těchto úkolů

jsme " na obci " nuceni drasticky omezovat všechna ostatní odvětví, kde můžeme vydat jen minimální částky, často nestačící ani k udržení provozu.

Tato situace je trvale neudržitelná.

Těžce neseme i to, že ONV nepřihlíží ani k tomu, že Skrbeň patří mezi obce - kde není JZD - ale státní statek :

Zatím - co obce, kde jsou zemědělská družstva - dostávají od nich statisícové částky důchodové daně do " Fondu rozvoje ", naše obec nedostane ani korunu - jak je malá ... (ta koruna) . - Proto náš fond k 1. lednu 1968 činil pouze . . . . 755.- korun .

Občané i poslanci MNV se právem ptají :

Což nejsme stejní občané naší vlasti ? ... nezávidíme jiným národním výborům - ale mrzí nás taková " spravedlnost ... "

M N V

vás informuje
o svých financích ...

... prakticky to znamená,
že státní statek je neštěstím pro obec. Neštěstím i proto,
že - podle dobrých cizích zkušeností - s družstvy dá se
vyjít - je tu dobrá spolupráce.
Družstva pomáhají " svým " národním výborům : půjčují jim
traktory, nakladače (a když je třeba i lidi), ale státní
statek u nás nic ...

Příjmová část :

Původní rozpočet příjmů na rok 1968 (včetně dotace ONV - 13.900 Kčs)	...	<u>114.300 Kčs</u>
Prosincová dotace od ONV na opravu veřejného osvětlení	...	200.000 Kčs
Rozpočtované příjmy spiněny 108 %	...	341.065 Kčs

Pinění podle jednotlivých položek :

Daně příjmů obyvatel	108 %	...	431 Kčs
" zemědělská	95 %	...	26.770 Kčs
" domovní	101 %	...	21.389 Kčs
Správní poplatky	110 %	...	5.320 Kčs
Příjmy za zemědělství	129 %	...	5.015 Kčs
Stravné ve školní jídelně.	179 %	...	29.684 Kčs
Bytové hospodářství	142 %	...	35.519 Kčs
<u>Nerozpočtované příjmy ....</u>		...	<u>24.859 Kčs</u>

" Příliv peněz .... "

u příjmů ze zemědělství byl způsoben větším zájmem
o ovoce na stromořadí.

Stravné ve školní jídelně

bylo rozpočtováno pro 30 osob - stoupl na ... 50 stravníků
a úměrně příjmu se zde zvýšilo i vydání .

Bytové hospodářství :

překročení příjmů bylo způsobeno - novým nájemným -
z nebytových prostorů pronajatých Jednotě (hostinec a
výsek masa) a od poštovní správy (pošta).

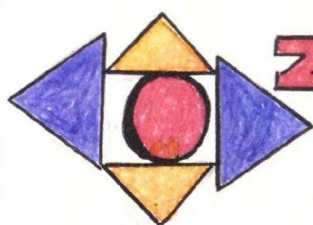
Platební morálka občanů

byla dobrá. - Ku konci roku dlužilo " obecní pokladně "

... 9 občanů na daně zemědělské	1.163.- Kčs
... 3 občané poplatky ze psů	60.- Kčs
... 8 nájemníků	845.- Kčs

Pochvalu 7 nájemníků,

vzorným plátcům - dostalo se písemného poděkování. Právem !

ZAJÍMÁ VÁS

něco - z obecních
? účtů ?

V roce 1968 bylo vydáno :

(... 76 % rozpočtovaných výdajů) . . . . 238.629 Kčs
a toto na první pohled neuspokojivé plnění
je jen zdánlivé :
je zkresleno dotací ONV na veřejné osvětlení v prosinci
a bylo zatím proplaceno na 60 % .

Vodní hospodářství :

" zde se šetřilo ... " (částka 5 tisíc čerpána jen 10%).
Peníze z této položky bylo nutno přesunout na provoz šk.
jidelny a nezapomínat - že je nutné pamatovat i na původní
účel ...

Doprava :

rozpočet zde čerpán jen na 37 %, protože není údržbář,
a stav komunikací žaluje ... zvláště Žabělec !

Školství :

Budova nevyhovuje požadavkům - je vlhká, celou budovou
proniká záchodový pach, střecha v žalostném stavu.

Náklady :

na 1 žáka z MŠ	.....	200.-	Kčs
na 1 žáka z ZDŠ	.....	75.-	Kčs
na školní jídelnu doplatil MNV v r. 1968	.15.394-		Kčs
na 1 strávnicka doplácí NV průměrně za rok		300-	Kčs

Kultura a informace :

Činnost OB za uplynulý rok hodnotíme za velmi dobrou a
úspěšnou a MNV ji poskytuje příspěvek - ročně 2.400 Kčs
... informace v kronice " stojí papír a " 400 Kčs

Správa NV :

v uplynulém roce byla opravena = nejhorší část střechy =
nad přední částí budovy - další čeká .

Sociální zabezpečení :

vyplacena doplňková péče ..... 4.500 Kčs
24x 100 Kčs, 1x 150, 7x 200, 1x 250, a 1x 300.- Kčs.

ZRNKA

Místní hospodářství :

z drobných provozoven pracovaly r. 1968
prádelna, stavební údržba, kovopravna a
zahradnictví.

Celkové tržby činily	14.827.- Kčs
výdaje	10.398.- Kčs
a aktivní byla prádelna částkou	2.700.- Kčs

Stálé stížnosti občanů

na havarijní stav místního rozhlasu " donutily " MNV k
provedení opravy. Stála .....

11.536.- Kčs

Neudržitelný stav veřejného osvětlení

se začal likvidovat v prosinci 1968. Do konce roku se pro-
investovalo z dotace 200 tisíc korun .....

121.789.- Kčs
----

a postaveno 29 světelných bodů .

Bolavým místem našeho hospodaření

je bytová výstavba . Rozpočtovaná částka ... 8.000.-Kčs
se sice překročila na 13.603.-Kčs
ale ani to nezajistilo potřebné " finance "
pro údržbu a opravy, protože téměř všude ...
" hlodá - zub času ... "

Výdaje na 1 bytovou jednotku :

1966	378.- Kčs
1967	631.- Kčs
1968	453.- Kčs

Obec také doplácí na " Jednotu ",

která se sem nastěhovala před řadou let. Neplatila nájem-
né z hostince a neopravovala ... Na mnoha místech zatéká
a také podlahy jsou " kaput ... "

... konstatujeme, že

zcela jiný " metr " má vedení Jednoty pro pohostinství
" Zlatá křepelka ", svůj majetek. -
Doklad, že i tam platí rčení - " že z cizího krev ne-
teče ... "

Problémy - kolem hřbitova ...

a není jich málo. Márnice a zídka vyžadují opravy.
" Tlačí " vybírání poplatků z hrobů a hrobek : Mnoho
občanů má zapláceno užívací právo podle starých před-
pisů až na 100 let - ale obtížně tuto skutečnost pro-
kazují.
Hrobník má roční mzdu ... 3.492.- Kčs a v posledních
dvou letech kopal ročně 10 hrobů .-

INFO krátké MACĚ

Z pošty :

vedoucí poštovního úřadu byla Helena Petrovská (1930) z čísla 236 . Docházelo však k častým " střídáním stráží " u doručovatelů ... a proto i zde byla nuceně zavedena samoobsluha ... z deníků se rázem stávaly poledníky či večerníky a lid si zahuboval .

Náboženská myšlenka

dostala po několika hubených letech " zelenou ... " To se projevilo nebývalou invazí při biřmování v Olomouci. Školní děti měli vyučovací hodiny římsko-katolickému náboženství na faře (dp. Vojtěch Zajíc). Ze zdejší školy bylo zapsáno 59 dětí + 19 dětí od V. roč. výše, kteří navštěvují horeckou školu.

Náboženství cirkve československé,
farnost v Horce - se nevyučovalo ve Skrbeni.
Místopředsedou " Rady starších " této cirkve v Horce se stal Jaroslav Absolon ze Skrbeně čís. 148.

Z knihovny :

26 let tu působí knihovník Vladimír Dostál a jestli-že se uskutečnilo 3.088 vypůjček ... připadlo by na jednoho občana 2,8 knih . Pěkný zájem o dobrou četbu - díky starým čtenářům.

Ustrnula činnost :

odbočky Československého červeného kříže (potěšitelné je, že " nevymřeli " čestní dárci krve), do klidu byla dána odbočka svazu Čes.-sovětského přátelství, a ani se neozval - Československý svaz mládeže a Pionýr.

Také v Sokole

šla činnost " od deseti k pěti " a nebýt chlapců, kteří se oddali malému míčku - dopadlo by to ještě žalostněji. A přece se říkalo - ve zdravém těle, zdravý duch " ...

Požárníci

myslí na zadní kolečka ... Proto v posledních letech omládili svůj tým a "staří veteráni" mají o nástupce postaráno .

Pátě

přes deváté

Státní statek

" zmenšil " své hospodářství ... Přestal hospodařit na čísle 36 - u Dostálů - kde měl zastájeno.

Topná kalamita

projevila se na podzim v některých domácnostech, kde v důsledku příznivého vývoje, když pominula obava, že nebude ... nezajistili si dost topiva. Na podzim opravdu nebylo a tak někde se vyrážel klín klínem a čekalo se na příjezd uhlířů - jako na nějakou svátost .

Jednota

dala o sobě vědět ... Několikaleté nářky na kulturnost prodeje vyslechla a navázala jednání. Míni - postavit prodejnu masa a mléka a skladiště pro samoobsluhu a požaduje další půdu a tak je naděje, že tady budeme mít další - " kde nic, tu nic " zatím co ve městě staví mrakodrap ... A to proto, že se neuvažuje - co je pěkné a užitečné .

Historický okamžik

nastal kolem vánoc, kdy ve zprávách světových zpravodajských agentur se nejčastěji objevovala jména - Borman, Lovel a Anders - jména prvních tří lidí, kteří se vydali k Měsíci. Stejně jako miliony jiných - viděli je na svých obrazovkách i naši občané a imponovalo jim, že tento program byl předem de podrobností oznámen a nečekalo se až jak ...

Statková sušička

letos nezahálela. Postarala se, aby křelovští družstevníci měli kvalitní sklizeň a statkové kombajny řádily v Hor. Loděnici i ve Vojnicích.

Organizovaným sportem číslo 2

stal se dostihový sport pěstovaný oddílem ve statku. Mezi adepty jsou i chlapci z Horky, které koně vábí ...

20 LET UNORA

Den vítězství čs. pracujícího lidu - 25. únor 1948 - od něhož uplynulo 20 roků - vzpoměla místní Národní fronta v neděli 25. února odpoledne v sále MNV.

Kulturní program vyplnili žáci zdejší ZDŠ, kteří nakonec shlédli film " Za svítání " a zaplnili sál, protože širší veřejnost jakoby " zapoměla ... "

Tohoto výročí bylo také vzpomenuto v nár. podniku " Moravské železářny " v Olomouci, kde při té příležitosti z našich občanů byl vyznamenán

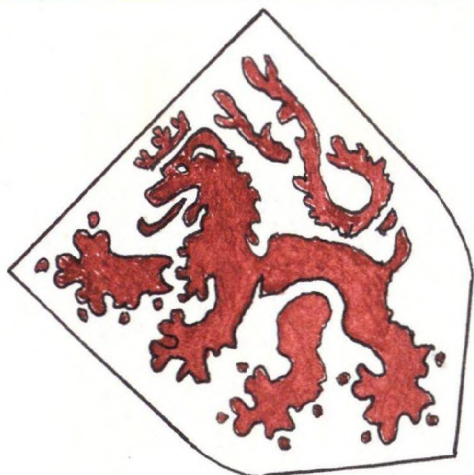
Jaroslav Absolon - 1909 - z č. 148
plaketou ÚV KSČ - za práci v milici,

uznání od OV KSČ v Olomouci obdrželi :

Josef Absolon - 1913 - z čísla 218

Miroslav Palla 1924 - z čísla 86

50
LET

vzniku ČSR

bylo vzpomenu na oslavě, která se konala v neděli 27. října v 15.- hodin v sále MNV .

Slavnostní projev přednesl poslanec MNV František Lakomý a v kulturním pořadu účinkoval 17. členný orchestr OB. za řízení Mir. Nepustila, který také dirigoval 20. členný mužský pěvecký sbor (B. Smetana : " Věno " .)

- 1.) Hymna - orchestr *~ ~ ~ ~ ~*
  - 2.) Gaudeamus - orchestr
  - 3.) My cizinou jsme bloudili - klavír a zpěv
  - 4.) Babička - orchestr
  - 5.) Na podzim v ořeší - klavír a zpěv
  - 6.) Oči lásky - orchestr
  - 7.) Můj rodný kraj - klavír a zpěv
  - 8.) Na krásném modrém Dunaji - orchestr
  - 9.) Hezky od podlahy - orchestr
  - 10) U nás doma - orchestr
  - 11) Ta naše krásná zem - klavír a zpěv
  - 12) Hanácká polka - orchestr
  - 13) Basa tvrdí muziku - orchestr
  - 14) Castaldo - orchestr
-) Recitace školních dětí .

Po ukončení v sále v 17.- hodin - odebrali se občané (účast v sále kolem 200 osob) k pomníku

" P a d l ý c h "

kde byl zapálen řecký oheň : orchestr zahrál skladbu " Kdož jste boží bojovníci " a předseda MNV Josef Absolon a poslanec MNV Jaroslav Rezníček položili zde věnec k uctění památky občanů , kteří položili život v obou světových válkách i při osvobozovacích bojích v jarních měsících roku 1945 . . . .

1918 *~ ~ ~* 1968

PAK STRÁNCE Ctí

PAMĚTNÍ PLAKETU

ÚV Národní fronty v Praze
u příležitosti 50. výročí vzniku ČSR
obdrželi naši občané :

Ř e z n í č e k Jaroslav, 1922 - č. 144
pracovník závodu TOS Olomouc,

H e j z l a r Ladislav, 1910 - č. 187
pracovník Strojíren potravinářského průmyslu Olomouc,

N e r u š i l Josef, 1909 - č. 194
pr_acovník Dopravních staveb Olomouc,

S e i d l Stanislav, 1930 - č. 33
pracovník Moravských železáren Olomouc

50

S bouřného času jsme se narodili a krok za krokem v bouřných mračnech jdeme

Slavnostní projev
poslance MNV Fr. Lakomého
na oslavě " Padesátiletí. "

Ěmito slovy krásně vystihl básník Jan Neruda historickou cestu našeho národa, - a tato slova vystihují plně i historickou cestu našeho státu - ČSR.

" Z bouřného času jsme se narodili ... "

Ano, byla to bouřlivá doba před 50 lety, kdy se naše republika rodila. Bylo to období I. světové války, v níž se střetla dvě seskupení mocností v boji o vládu nad světem. Do krvavé válečné mašinerie byl zatažen i náš národ. Jako příslušníci Rakousko-Uherské monarchie museli Češi a Slováci uposlechnout černo-žluté mobilizační vyhlášky, která byla na svátek sv. Anny - 26.7.1914 - vylepena na nárožích našich měst a vesnic.

Museli nastoupit do boje za císaře nenávoděnou R-U monarchií. Za tu monarchii, která byla nazývána žalářem národů, protože zde 35% Němců a Maďarů utlačovalo 65% jiných národností : Čechy, Slováky, Poláky, Ukrajince, Srby, Chorvaty, Slovinci, ale také Rumuny a Italy.

Za tuto monarchii ,

kteřá byla našemu národu zlou macechou museli naši otcové bojovat a umírat. Dvacetdevět jmen našich otců na pomníku " Padlých ", kde dnes položíme věnec - je smutným dokladem toho, jak krvavou daň zaplatila i naše obec v první světové válce .

Když vypukla první světová válka,

nebyl náš národ jako celek ještě plně připraven svést boj proti habsburské monarchii za svou samostatnost. Teprve, když byl hnán na válečné jatky proti slovanským bratřím, když se stal bezmocným nástrojem cizí vůle - poznal - že národ bez vlastního státu, bez vlastní vlády, armády a zahraniční politiky není pánem svých osudů, - není spolutvůrcem, ale materiálem dějin.

A toto poznání jej postupně sjednotilo v boji proti staré monarchii za samostatný stát, který by teprve byl zárukou, že se nebude opakovat utrpení a ponížení našeho národa z let 1914 až 1918.

Počátky byly skromné, ale pamětihodné .

Především byli to Češi a Slováci žijící v zahraničí, kteří proklamovali naši touhu po svobodě a vstupovali dobrovolně do spojeneckých armád, aby se zbraní v ruce bojovali proti Rakousko-Uhersku .

Ale zahraniční kolonie české a slovenské nemohly být před světem jediným a pravým mluvčím tužeb národa. Tento národ musel promluvit sám a jednat svými vlastními zástupci a vůdci .

Vskutku také promluvil a jednal. V politických činitelích, kteří dobrovolně odešli anebo uprchli do ciziny - dali Čechové zahraničnímu odboji zdatné organizátory a vůdce. A v masách zajatců, kteří vstupovali do legií a dobrovolně šli do krvavé " lázně " (tentokrát ve shodě se svým svědomím), našla zahraniční armáda své velké kádry .

A

zvláštním štěstím našeho národa bylo, že v té době jeho největší osobnost a duch - T.G. Masaryk - postavil se v čelo osvobozeneckého hnutí a že našel spolupracovníky a spolu-bojovníky tak znamenité, jako byli dr. Ed. Beneš a M.R. Štefánik .

Avšak ani silná a dobře vedená akce zahraniční by nemohla dosáhnouti úspěchu, kdyby národ doma nemluvil a nejednal tak, aby svět poznal, že ti, kdo vystupují za hranicemi, jsou opravdovými tlumočníky a představiteli národních tužeb.

Důkaz, že československá domácí a zahraniční revoluce jedno jsou - dala řada domácích akcí. K nejvýznamnějším patří shromáždění zástupců všech vrstev českého národa, které se konalo v Praze 13. dubna 1918 . Hlasem, chvějícím se pohnutím, promluvil na něm stařešina českých spisovatelů - Alois Jirásek . Skončil touto přísahou :

" . . . zvedáme ruce své a při drahé památce předků, před očima vzkříšeného národa, a nad hroby padlých v mohutném souzvuku všech duší svých slibujeme dnes a pro všechnu budoucnost : " - Zůstaneme, kde jsme stanuli ! Věrní v práci, věrní v zápase, věrní v utrpení, věrní až do hrobu ! - Vytrváme dokud nezvítězíme ! Vytrváme, až pozdravíme samostatnost svého národa ! " . . . Tisíce hrdel zvolalo svorně : " Přisáháme ! " To byla mluva jasná a nedvojsmyslná .

Ovšem míra našeho úspěchu závisela stále na válečném vítězství spojenců. Tě postupně - jeden po druhém - uznávali Čechoslováky jako samostatný spojenecký národ, jehož vládou je Národní rada v čele s Masarykem, Benešem a Štefáníkem a jeho armádou jsou legie .

A tak, když se na podzim roku 1918 blížil konec války, zaujímali jsme postavení samostatného státu, který má svou vládu, své diplomatické zastoupení, svou armádu, - státu -, který je nezinárodně uznán, ale jehož území je dosud obsazeno nepřítelem - t.j. orgány starého Rakouska .

Konec staré monarchie se blížil nezadržitelně . Z podzimní mlhy se zrodil slavný den našich dějin :

28. Ř Í J E N 1918

Bylo pondělí - den pracovní a přesto pražskými ulicemi od rána proudily davy lidu, jejichž srdce předčeji bušilo nedočkavou touhou po rozhodnutí, které očekávali v nejbližších okamžicích.

Předtucha je nezklamala :

Kolem 10. hodiny dopolední oznamovaly vývěsky na redakcích novin, že " staré mocnářství " kapitulovalo . . .

Ulice a náměstí byly " napěchované ", lid jásal, zpíval národní písně, občané i zcela si neznámí se slzami v očích se radostně objímali a " Národní výbor československý " vydal památné prohlášení : " Lide československý! Tvůj odvěký sen se stal skutkem ! Stát československý vstoupil dnešního dne v řadu samostatných kulturních národů světa . . . "

plnilo se proroctví, které před 300 lety pronesl
J.A. Komenský :
" Věřím i já, že po přejití vichřice hněvů, vláda
věcí tvých opět k tobě se navrátí - ó lide český ! "

Vznik Československé republiky roku 1918

byl začátkem nového dlouhodobého dějinného procesu - snahy - vybudovat vlastní moderní stát v souladu s historickými podmínkami země. České a slovenské politice šlo po celou dobu našeho novodobého vývoje o to, aby byly zajištěny naše národy a náš stát ve středu Evropy. Opírali jsme se přitom o spojení s Francií. Naše republika byla však trnem v oku fašizujícímu Německu a stála v cestě jeho imperialistickým záměrům.

Když pak události dospěly k Mnichovu, naši západní " spojenci " nás v osudové chvíli zradili ... Mnichov znamenal ztrátu naší národní a státní samostatnosti po dvacetiletém trvání .

Fašistická okupace

naši vlasti zůstane navždy smutnou kapitolou našich dějin.
Přerušila souvislost našeho vývoje a málem nás smetla do hrobu .

Druhá světová válka

znamena pro naše národy opět osvobozenecký zápas, boj o naši budoucnost a celý příští vývoj naší republiky. Tato hrozná válka skončila porážkou fašistů.

Československo bylo osvobozeno Sovětskou armádou a naše národy nastoupily cestu k socialismu .

Politické vedení však nerespektovalo

zvláštnosti našich zemí a tak se nashromáždily vážné chyby a nedostatky, které způsobily obtíže v našem politickém, hospodářském, kulturním a společenském životě .

V lednu letošního roku

byl z iniciativy KSČ zahájen obrodný demokratizační proces, který se stal velkou nadějí našich národů. Srpnové události náš polednový vývoj zpomalily.

Avšak zákonitost dějin je neúprosná . Všechno staré zaniká, lidstvo musí kupředu. Kupředu musí i naše republika.

Co jí přát do nové " Padesátky . . . " ? Zpívá to za nás kněžna Libuše ve své prosbě :

bohové, slyšte modlitbu mou ,
můj národ vezměte v ochranu svou !
A chraňte mou vlast,
ó, chraňte mou vlast,
a přejte ochranu věčně nám svou !

S t á t n í

statistik

ve S k r b e n i

Jehož vedoucím byl v roce 1968 Vojtěch Smahel

zaměstnával :

v rostlinné výrobě (Josef Petržela)	= 70 pracovníků (loni 70)
včetně traktoristů	
v živočišné výrobě (ing.Zd. Sobotík)	= 41 pracovníků (loni 41)
v dílnách ..... (Jaroslav Král)	= 10 pracovníků (loni 9)
techniků	= 11 pracovníků (loni 8)
celkem	(průměrný věk 50 r) 132 pracovníků

Hospodářství obdělávalo ..... 809.-- ha zeměd.půdy
 -(stejně jako v roce předešlém).

Hlavní plodiny :	1967 :	1968 :
pšenice oz. ...	174 ha á 34 q	142 ha výnos 45 q
ječmen	160 ha 45 q	214 ha výnos 44 q
cukrovka	130 ha 389 q	130 ha výnos 347 q
brambory rané ..	20 ha 167 q	12 ha výnos 146 q

V roce 1968

dal 57 lán pšenice v Novinách - 57 q z 1 ha, v Okošíně se na 42 ha lánu udařilo po 46 q z 1 ha

-ječmen " Diamant " v Oleškách (11 ha) dal z 1 ha 56 q ječmene.

Cukrovka krmná na Znilé, kde byl 9 ha lán měla na 1 ha ... 645 q

Jarní práce na poli

započaly v první jarní den 21.III. kdy se smykovalo a následující den bylo zaseto 12 ha směsky,

do žni se šlo prvně 21. července, kdy " lehl " první klas ječmene v Chutích.

Rané brambory spatřily " svět " - 16.VI. (šest pracovních dnů) sklizeň " bílého zlata " započala 2.10 a vydržela měsíc.

<u>Průměrné stavy dobytka :</u>	1967 :	1968 :
koní tažných	8	6
dojnic	257	270
mladý hovězí	240	300
prasnice	135	115
prasata na žír	558	280

Užitkovost :

denní přír. u hovězího	67 dkg	64 dkg
denní přír. u vepřového	47 dkg	50 dkg
dojivost na 1 krávu a den	7,01 lit.	7,47 lit.

SKRBEŇSKÝ D V Ů R

Odstav u prasnic :

1966 ... 16,30 ks.   1967 ... 17,90 ks.   1968 ... 17,80 ks.

<u>Dodávky na státní nákup :</u>	1966	1967	1968
pšenice	3.800 q	4.177 q	2.393 q
ječmen	3.430 q	5.409 q	6.461 q
cukrovka	42.670 q	48.558 q	45.336 q
brambory rané	2.200 q	2.054 q	1.222 q
mák			33 q
mrkve z 2,50 ha			730 q

<u>Živočišná výroba - dodávka</u>	1966	1967	1968
maso hovězí	800.- q	115.- q	528.- q
maso telecí	41.5 q	92.- q	42.- q
vepřevé	1.500.- q	1.484.- q	746.- q
mléko	730.100 l	639.640 l	662.735 lit.

<u>Vyplacené mzdy :</u>	1966	1967	1968
rostlinná výroba	760.000 Kčs	628.000 Kčs	630.000 Kčs
živočišná výroba	720.000 Kčs	695.000 Kčs	651.000 Kčs
mzdy celkem	2,685.000 Kčs	2,667.000 Kčs	2, 660.000 Kčs

Průměrné mzdy za měsíc :

prac. v rostl. výrobě ...	1.175.- Kčs	" 13 plat " ...	800 Kčs
prac. v živoč. výrobě ...	1.541.- Kčs	.....	1000 Kčs
traktoristů	2.110.- Kčs	.....	1600 Kčs
dojičky	1.532.- Kčs		
kočí	1.820.- Kčs		

Stav traktorů :

2 pásové, 19 kolových = 21 celkem,
podzimní orba skončena ... 18.12. 1968 .

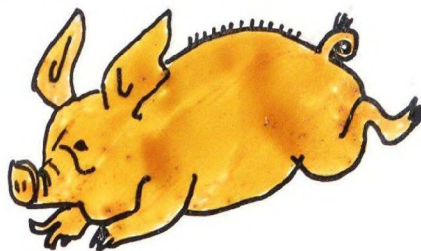
Perlička z tržeb :

za sklizenou zeleninu z 9.- ha se utržil
" pakatel " ..... 645.000.- Kčs.

Ostrostřelba :

ozvala se na podzim ... a odnesl to hnůj !

PRO SEBE

si vedle drobného zvířectva
(slepic 1073, hus 126, kačen 238)
a neevidovaných králiků . . . .

pěstuje polovina domácností " svého " krmíka , aby až přijde čas ... byl utracen a z části rozdán. Takovému obřadu je vyhrazen hlavně měsíc leden, kdy se stav bravčího zredukuje vždy na polovinu.

Jejich standart se udržuje - ale příslušníků " popravčí čtyř " rapidně ubývá a dorostu není ...

Počet porážek :

v roce 1965	.....	180 prasat
v roce 1966	.....	140 prasat
v roce 1967	.....	146 prasat
v roce 1968	.....	158 prasat

Zemáky pro uskladnění :

1965	:	.....	420 q - 50 kg. na osobu,
1966	:	.....	468 q - požadavek kryt plně,
1967	:	.....	635 q - stoupl konsum o 167 q
1968	:	.....	589 q - zájem uspokojen .

Sběrna vajec :

vykoupila v roce	1965	....	33.004 ks. vajec		
za rok	.....	1966	....	34.074 ks. vajec	
v roce	.....	1967	....	27.146 ks. vajec	plán 14 tis.
v roce	.....	1968	....	30.636 ks. vajec	plán 11 tis.

... a pro potěšení

První kronikář - pan řídící učitel Fr. Král z č. 2 - měl své koníčky : zahradu a bzučící království.

Jeho záznam z roku 1929 uvádí : na jaře 38 včelstev, rojů v roce 10, - zazimováno 44, sklizeno asi 194 kg. medu, cukru zkrmeno 306 kg, včelařů 7 .-

Rok 1968 byl slabý,

říká včelařský důvěrník Frant. Sedláček z č. 144 - pastvy není, státní statek nepěstuje řepku, věku a tato pestrá paleta v přírodě včelám chybí, zklamaly nás lípy a tak 8 včelařů (68 včelstev) " láskou k věci ... " dodalo pro veřejné zásobování 280 kg. medu (snůžka 7 kg) .-

Místní

aktuality

Zemědělské :

Aby země dala své plody o to se zde starali vedle hospodářství státního statku i drobní zemědělci - jejichž počet (124) i celková výměra ..... 19,70 ha v letech 1967-68 zůstala celkem shodná .

Držitelé nad 0,50 ha - 1968 :

Lakomý Vojt.	č. 45	obdělával	1,64 ha	držel 1 kr.
Fialová Barb.	č. 1	"	1,46 ha	" 2 kr.
Dočkal Frant.	č. 30	"	-,79 ha	
Špunda Josef	č. 5	"	-,77 ha	" 2 kr.
Spurná Frant.	č. 121	"	-,64 ha	
Bodláková Jana	č. 139	"	-,60 ha	

V této skupině došlo k malým změnám (kupř. Josef Špunda přenechal 1 ha polností u hynkovského lesa - lesní správě, protože mu tam zvěř nadělala značné škody a nezůstalo po výmlatě " ani na osev ...) Počet krav celkově zůstal.

Zahrady nad 0,50 ha (po likvidaci zahrady v poli za Křepelkou = prováděl státní statek z jara 1968) :

Mrlík Frant.	čís. 216	.....	0,61 ha	(silnice ku Kř.)
Vymětal Jan	čís. 9	.....	0,54 ha	(za stavením)

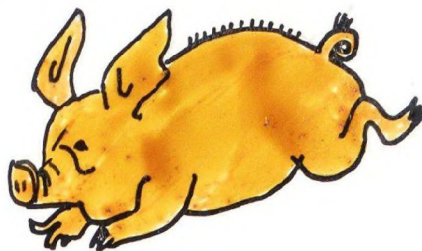
Plnění dodávek :

1967	.....	:	maso 915 kg	obilí 500 kg	mléko 8.750 lit.
1968	.....	:	maso 920 kg	obilí 350 kg	10.998 lit.

Stavy dobytka :

1965	:	6 krav	73 koz	180 prasat	70 hus	1230 sl.
1966	:	5 "	52 koz	148 prasat	55 hus	1220 sl.
1967	:	5 "	37 koz	131 prasat	38 hus	1120 sl.
1968	:	5 krav	31 koz	150 prasat	126 hus	1073 sl.

PRO SEBE

si vedle drobného zvířectva
(slepic 1073, hus 126, kačen 238)
a neevidovaných králiků . . . .

pěstuje polovina domácností " svého " krmíka , aby až přijde čas ... byl utracen a z části rozdán. Takovému obřadu je vyhrazen hlavně měsíc leden, kdy se stav bravčího zredukuje vždy na polovinu.

Jejich standart se udržuje - ale příslušníků " popravčí čtyř " rapidně ubývá a dorostu není ...

Počet porážek :

v roce 1965	.....	180 prasat
v roce 1966	.....	140 prasat
v roce 1967	.....	146 prasat
v roce 1968	.....	158 prasat

Zemáky pro uskladnění :

1965	:	.....	420 q - 50 kg. na osobu,
1966	:	.....	468 q - požadavek kryt plně,
1967	:	.....	635 q - stoupl konsum o 167 q
1968	:	.....	589 q - zájem uspokojen .

Sběrna vajec :

vykoupila v roce	1965	....	33.004 ks. vajec		
za rok	.....	1966	....	34.074 ks. vajec	
v roce	.....	1967	....	27.146 ks. vajec	plán 14 tis.
v roce	.....	1968	....	30.636 ks. vajec	plán 11 tis.

... a pro potěšení

První kronikář - pan řídící učitel Fr. Král z č. 2 - měl své koníčky : zahradu a bzučící království.

Jeho záznam z roku 1929 uvádí : na jaře 38 včelstev, rojů v roce 10, - zazimováno 44, sklizeno asi 194 kg. medu, cukru zkrmeno 306 kg, včelařů 7 .-

Rok 1968 byl slabý,

říká včelařský důvěrník Frant. Sedláček z č. 144 - pastvy není, státní statek nepěstuje řepku, věku a tato pestrá paleta v přírodě včelám chybí, zklamaly nás lípy a tak 8 včelařů (68 včelstev) " láskou k věci ... " dodalo pro veřejné zásobování 280 kg. medu (snůžka 7 kg) .-

JAK TO BYLO

s naším podílem na zlepšování
životního prostředí

Výstavbou tří věžáků

v minulých letech uprostřed vesnice, snížil se zase o krok rozdíl mezi " městem a vesnicí ", ale bytový problém ne-
byl vyřešen a ještě pořád tady tlačí bota.

A tak od jara do pozdního podzimu se tady bourá, opravuje,
staví ...

Materiál se shání těžce a tam, kde je to trochu možné tak
to " odnese " bouračka a také ně jaká dřina - protože da-
vatelský způsob je mnohem dražší.

Když procházíme vesnicí

vidíme, že za ten rok přece jenom omládla. Příkladili se o
to občané, kteří investovali groš do svého království :

Coufal Lub. na Podvrbí, Rašovský Frant. na čtvrti, Machač
Jar. za drahou (adaptace (, novou omítkou prohlédlo sta-
vení Běhalovo č. 13, Zlámalův grunt čís. 20, dům Vladimí-
ra Bodláka čís. 139, Jaroslava Smětáka č. 174, Procházkovo
stavení čís. 63,

první stopy " násilí " pocítil Mrtýnkův grunt č. 56, ved-
le kostela (bratři Bednaříkové), Krajíčkův dům čís. 51,
Hanzlovo stavení naproti dvora, domek Gabr. Andryška .

V mnoha číslech se nezapomělo na okna a místo stájí byly
zbudovány garáže (učíska 2, 24).

Zbrusu novými domácími " pány " se staly manželé Kadleco-
vi - koupí domku č. 89, zatím co jejich jmenovci - Kadle-
covi z nájmu čísla 212 - přešli do svého na č. 00 a Marie
Číhalíková koupí nabyla domek č. 90 naproti dvora.

Akce " Z "

Na zvelebení obce bylo také pamatováno : úpravou škváro-
vých chodníků na Žaběnci, Na čtvrti, z Vyhálova na nádra-
ží, dlažebních chodníků na Vyhálově (Kozák - Nerušilová)
zelených pásů uprostřed vesnice, kolem školy a parčíku u
Pomníku padlých a v hodině " dvanácté " byl vyhlášen boj
= proti tmě = a i když sem tam někoho zadarmo bolí ruce,
podařilo se před příchodem mrazů postavit elektrické sto-
žáry " na nohy "

Kultura

Středem kulturní činnosti u nás už desítku let je televizní obrazovka a při nedostatku stabilního jeviště, nutno se s tímto stavem „smířit“.

Jinak vedle knihovny spočívá osvětová činnost " na bedrách " Osvětové besedy - která, díky iniciativě Mirka Neputila - plní za daných poměrů svůj úkol dobře.

Statistická čísla :

V roce 1968 bylo uspořádáno 5 kulturních a společenských akcí za účasti 380 osob. Byli to oslavy Vítězného února, MDŽ, oslavy našeho osvobození v květnu, slavnostní schůze požárníků s naší estrádou a oslavy 50. výročí vzniku ČSR. Tyto akce byly pečlivě připraveny, měly dobrou úroveň a návštěvníci odcházeli plně spokojeni.

Pro dobrou náladu a rozptýlení po denních starostech bylo uspořádáno 12 tanečních zábav a plesů (účast 2.700 os.) a tradiční sokolský dětský karneval v neděli odpoledne navštívilo 170 " osob ".

Kino

mělo krátkou sezonu. Ta proběhla v měsíci březnu, kdy byly promítnuty celkem 4 filmy z nichž byly " kasovní " Old Shatterhand a Ta naše písnička česká ... - ale jiné zato byly velmi ztrátové (protože půjčovné bylo téměř o 100 % zvýšeno) a tak pro malou návštěvnost a nerentabilní provoz - bylo od promítání upuštěno.

ŠKOLA

jejímž ředitelem je Jan Prokop,

který sem dojíždí z Náměště na Hané (a učitelky Hedva Skopalová, Danuše Bobková z Olomouce) - má pouze jednu učitelskou sílu bydlící v obci (učitel Josef Motal, zástupce ředitele.)

Do prázdním roku 1968

navštěvovalo skolu :	55 chlapců	a	44 dívek	.....	99 žáků
školní rok 1968-69 :	57 chlapců	a	41 dívek	.....	98 žáků

Z tohoto počtu je : 79 žáků národnosti české,
17 žáků národnosti slovenské,
2 národnosti německé.

Pro nedostatek učeben vyučuje se na směnnost a tato " nemoc " má vliv na kvalitu vyučování, jak pro učitele - tak žactvo. V zájmu odstranění tohoto dlouhodobého nedostatku a pro modernizaci školy po stránce hygienické, bylo sem pozváno několik orgánů z vyšších míst ... ale po suchém konstatování vyslaných odborníků dostalo se zdejšími činitelům ujištění ... že až budou prostředky - ... že jinde je stav ještě kritičtější ... tak na skrbenskou školu také dojde ...

Vzdor těmto nesnázím školní cyklus " klapal ", žáci měli své samostatné kulturní akce, vzpomínky na různá výročí a také veřejným vystupováním dali o sobě vědět.

Školní výlety :

Dne 21.VI. 1968 zavedl třídní učitel Josef Motal žáky 5. p.r. na letiště v Olomouci, žáci nižších ročníků podnikli zase výlet do Náměště, kde si prohlédli zámek, užili koupaliště a brouzdali lesem.

Jako předešlá léta - pamatovalo se - na propagaci dobré knihy - při této akci bylo utrženo za prodané výtisky přes 400.-Kčs, starší žáci měli besedu s naším ing. Gabr. Vrbkou, který procestoval 18 států ve čtyřech světadílech, škola zakoupila soubor diafilmů v hodnotě 300.- Kčs, a knihy v hodnotě 500.- Kčs.

Výdatným pomocníkem školy je
Sdružení rodičů a přátel.

Jeho předsedou je ing. Zd. Sobotík, vedoucí živočišné výroby na zdejší státním statku a že rodiče mají zájem o výsledek školní práce svých dětí - svědčí návštěvnost schůzí SRPŠ, která se pohybuje okolo 50 procent - i živá diskuze o problémech kolem školy.

ŠKOLÍČKA

žije skromně v přízemí školní budovy, kde zabírá byt pro ředitele školy a konec tohoto živoření (viz příkazskou školku) ne vidět i když nutno s ním počítat ...

Několikrát už vysvitla naděje na vlastní střechu, ale dlouholeté přání zůstalo jen zbožným přáním.

Sešlo před časem z adaptace čísla 212, které nevyhovovalo dozorcím orgánům pro nebezpečný přechod malých capartů přes koleje, propásla se možnost přestavby gruntu čís. 20 pro tyto účely - protože dle názoru hygieniků - není v okolí statku vhodné ovzduší pro dětský organismus - a tak tento objekt přestavěl státní statek a dal nám lekci ...

A tak školka zápolila s přijímáním dětí - předškolního věku a dětí z rodin, kde jsou zaměstnáni oba rodiče, při čemž měla přednost děti zaměstnanců ve statku - a bylo přijato : 17 chlapců a 13 děvčat = průměrná docházka činila 26 dětí, jejichž zdravotní stav byl uspokojivý, a pobyt ve školce přispěl zdárně k jejich přípravě do školních lavic.

Ředitelkou školky byla Margita Šupáková z Olomouce a její " pravou rukou " Ludmila Bubeníčková z Chomoutova.

Rádky z naší knihovny

která vykazuje :	31 čtenářů do 15 let		
	37 čtenářů dospělých = 68 čt. celkem		
1933	58 čtenářů	914 svazků	1248 vypůjček
1953	97 čtenářů	1761 svazků	1250 vypůjček
1968	68 čtenářů	1523 svazků	3088 vypůjček

Knihovna byla v provozu 36 týdnů

a největší " hlad " byl po beletrii (2.011 knih), a knihách s problematikou společenskou 315, přírodovědeckou 76, technickou 34, zemědělskou 21, Marx-Lenin.spisy 14, dětských zábavných (487), naučných (81).

Čest praporu drží knihovní " veteráni ":

Martin Vodička, Josef Routil, Marie Bednářová, Bedřich Navrátek, kteří chdílí týdně pro svou " dávku ".

V rámci Okresní knihovny vypůjčil knihovník Vlad. Dostál pro místní čtenáře ... 235 knih.

SOKOL

Sokol ve Skrbeni

od svého založení v roce 1911 vykonal na poli tělovýchovném i v činnosti osvětové v dřívějších dobách mnoho prospěšného.

Přesunem kultury do sféry Osvětové besedy zůstalo těžištěm jeho poslání starost o "schránku tělesnou" ... ale žijeme v době napěchované jinými starostmi a tak mladí lidé, pro které je tu dostatek místa (a méně cvičitelů), mají spoustu jiných zájmů, pro které do sálu, (současně tělocvičny) netrefí ...

Tento nezájem způsobuje, že necvičí ani školní mládež pravidelně ve školních hodinách a spokojí se s neorganizovaným "sportem" na letním cvičišti.

Z tohoto rámce "vybočují"

chlapci, kteří organizovaně se věnují stolnímu tenisu a jejichž přičiněním se umístilo IA družstvo skrbeňského Sokola v okresním přeboru III. tř. (podzimní kolo 1968) na II. místě

mezi 8 družstvy - při čemž absolvovalo 7 utkání ve kterých docílilo 16. bodů (o 3 body za vítězem Sokolem Bukovany).

Podíl na těchto úspěších mají hráči :

Svoboda Josef, Kovařík Miroslav, Palla Antonín, Němec Vil., Palla Břetislav a Směták Miroslav.

"Béčko" v sestavě :

Stejskal Josef, Šulek Miroslav, Němec Petr, Palla Zdenek, Svačinka Alois a Svačinka Josef

v podobné soutěži (mezi 8mi účastníky) umístilo se na V. místě.

Vedoucím oddílu stolního tenisu : Karel Ševčík, předseda skrbeňské jednoty.

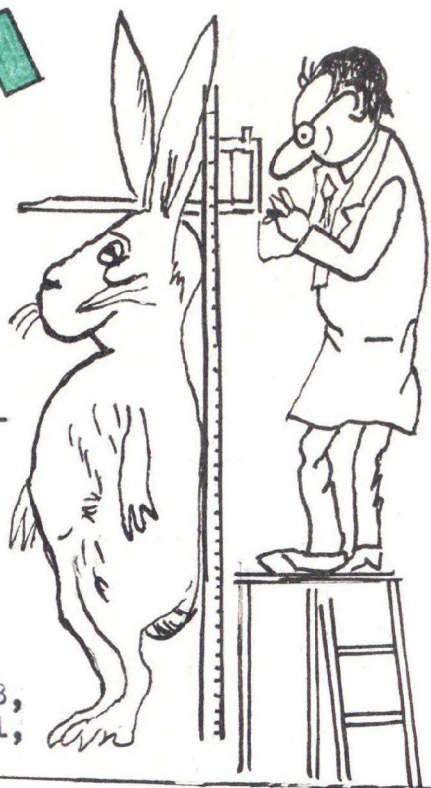
Bilance hospodářská vykazuje :

příjem	....	19.000 Kčs
vydání	....	21.000 Kčs
a schůdek	....	2.000 Kčs

který vznikl pasivní stránkou odb. stolního tenisu a zakoupením náradí, při čemž 2 větší podniky (ples - zisk 3.500.- Kčs a letní karneval - zisk 2.500.- Kčs.) nestačily krýt výdaje.

Majetek jednoty je vyčíslen obnosem 56 tisíc korun a mezi "pasiva" možno zařadit nesplněný bod - dokončení přístavku pro sklad náradí vedle sálu.

MYSLIVCI

I když se nejvíc těší na podzim
- dobu práskanic - nezapomínají
na své obětní beránky v zimě sta-
rostí o plné krmelce ...

Dík tomu i přes nedostatek broků
do dvojek " vzali míru " :
170 zajícům a 220 bažantům a
v revíru " shasl " jeden srnec .

To má na " svědomí " zdejší
Myslivecká společnost, je jímž
předsedou je Frant. Spurný č. 138,
hospodářem Vlad. Zatloukal č. 211,
a pokladníkem Jos. Nerušil, 194.

Je jich mandel - patnáct -

a než zahájí zvěřinové hody - neobejde se to bez slav-
nostního ceremoniálu a " halali "

Na to mají odvěké právo dvě nejvzdálenější - ing. Pře-
mysl Zlámal a R. Paňák, kteří sem znají cestu až ze Šum-
perka ...

P

OŽÁRNÍCI

V předvečer svých 70tých "narozenin " (Sbor dobrovolných
hasičů založen r. 1899) čítala zdejší požární jednotka
63 členů (včetně 18 žen.)

Jeho nejstarším členem je stařeček Josef Koudelný nar.
1892 - mohykán hasičské myšlenky.

Funkci předsedy vykonává Frant. Dokoupil z čís. 135,
jednatel Josef Mikulka čís. 58, pokladník Boh. Tichý z
č. 88.

" Otěže mladých " drží pevně velitel jednoty Vladimír
Bodlák z čísla 139, který na stupen vítězů přivedl :

9ti členné družstvo mladých požárníků - na okrskové sou-
těži v Příkazích byli mezi sedmi družstvy první,
a v okresní soutěži pořádané v Bohuňovicích zase sedmi
mezi 18 družstvy a družstvo našich " žen " bylo zde II.
Požárníci nechali se vidět na ostatky, kdy se vyrukovalo
do ulic ... a ukázali se i vzornými hostiteli při své
březnové estrádě, kdy bylo " metály " odměněno 10 zaslou-
žilých členů . I nu - hasiči - se dovedou blýsknout ...

NA VOJENSKÉ STŘÍDAČCE

v roce 1968 :

počátkem měsíce srpna nastoupila " do zbraně " část ročníku 1949 (termín nástupu dalších odvedenců posunut na jaro 1969) :

Absolon Jaroslav č. 148	Řezníček Jaroslav č. 144
Berka Jiří 220	Červík František 236
Fiala Miroslav 26	Chytil Stanislav 161
Neružil František 199	Petrovský Zdenek 236

Z plné polní se nám vrátil ročník 1947 :

Svoboda Jaroslav č. 130
Zatloukal Zdenek 111
Halaxa František 17

K odvodní procedúře byli povoláni v listopadu 1968 tito branci (ročník 1950) :

Balent Jaroslav č. 225	Bartek Rostislav č. 243
Fiala Zdenek 232	Němec Vilém 169
Kovařík Miroslav 208	Přidal Božetěch 234
Palla Břetislav 241	Svoboda Josef 130
Stejskal Josef 156	Šuška Jan 226
Šustek Alois 74	

(schopen bez vady ...)

Odročení :

Půr Tomáš č. 147
Vágner Bohumil 167

Neklasifikován

Kalamár František 236

(v lékař. ošetřování, motohavarie)

TELEgraficky

z pošty

Byla do Skrbeně nošena příležitostně

z Olomouce - jak je zaznamenáno v I. díle (strana 34) -. Potom ji donášel občan Očenášek z Olomouce a Křelova. Pak byla Skrbeně přidělena poštou do Nákla, anebo Horky. Z těchto vesnic ji dlouhá léta donášela stařenka Coufalova z č. 12. - V nynější době - zapsal kronikář pan říd. učitel František Král - ve Skrbeni zřízena sběrna pošty v mlékárně p. Hřivny, jež byla proměněna v samostatný poštovní úřad ... (Jde o nynější budovu MNV - číslo pop. 151).

Od těch časů

objevovaly se v kronice téměř každoročně statistické údaje z poštovního úřadu. Poslední zápis v kronice (díl III., strana 74) uvádí kupř. - že :

<u>důchody byly vypláceny</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>
občanům	185	189	205
za měsíc vyplaceno ..	77.111 Kčs	94.169	104.959
nejvyšší důchod činil	1.418 Kčs	1.418	1.418
nejnižší důchod činil	190 Kčs	190	190

... že denní tisk

odebíralo v r. 1967 = (v závorce 1966) čtenářů :

Rudé právo	68 (78)	Zeměd. noviny	37 (31)
Svobodné slovo	13 (13)	Mladá fronta	19 (15)
Práce	11 (11)	Lid. demokracie	11 (11)
Stráž lidu	58 (53)	Sport	5 (4)
Vlasta, týdeník .	58 (19)	Nová svoboda ..	38 (37)
Svět sovětů ...	12 (10)		

a dále údaje o sázecí horečce (Sportka - Sazka) a kolik činila nejvyšší výhra - počet koncesí na radio a televizi a tak dále ...

V roce 1968

jsou tyto cifry snad všude " překročeny " a patří minulosti.

Požádal jsem poštovní úřad o sdělení novějších dat, ale neuspěl jsem. Nějaký orgán " nahoře " striktně trvá na zákazu sdělovat takové údaje - patrně proto - že by to ohrozilo " světový mír ... " (Jinak si to nedovedu vysvětlit) . a dal tomu punc " dův-taj " .

Já vím, že za nějaký čas se těmto " strašpytlům " od srdce zasmějeme - anebo zasmějete - ale takové to bylo ...

MAJ KOLÁŘKOU DĚTÍ

... a jaká jména byla
" v módě " roku 1968

1. Bukvová Pavlína	14. 1.	čp. 243	Jiří a Jaroslava Bukvovi,
2. Plachý Zdenek	18. 1.	čp. 236	Vincenec A Libuše Plachých,
3. Kravec Václav	1. 2.	čp. 243	VÁCLAV A Ludmila Kravcovi,
4. Zatloukal Vladimír	29. 2	čp. 215	Vladimír a Marie Zatloukalovi
5. Chvojka Milan	8. 3.	čp. 161	Karel a Miloslava Chvojkovi,
6. Vítková Jitka	9. 4.	čp. 184	Jan a Vlasta Vítkovi,
7. Rašovský Martin	6. 4.	čp. 176	Frant.a Marta Rašovských,
8. Pokorníková Hana	22. 4.	čp. 14	Jařomír a Květ. Pokorníkovi,
9. Plhák Josef	28. 4.	čp. 107	Josef A Květ. Plhákovi,
10. Půr Václav	1. 5.	čp. 147	Václav a Olga Půrovi,
11. Doleželová Blanka	12. 5.	čp. 84	Josef a Jana Doleželovi,
12. Procházková Iveta	28. 5.	čp. 237	Ladislav a Eva Procházkovi,
13. Novák Jaroslav	14. 6.	čp. 37	Jaroslav a Anna Novákpvi,
14. Musálek Pavel	2. 9.	čp. 181	Zdenek a Anna Musálkovi,
15. Smitěk Jaroslav	25. 9.	čp. 22	Štefan a Veronika Smitkovi,
16. Zlámal Václav	15.10.	čp. 14	Václav a Zdenka Zlámalovi,
17. Klegrová Ludmila	6.11.	čp. 110	Ladislav a Ludmila Klegrovi,
18. Sandnerová Božena	3.12.	čp. 236	Arnošt a Božena Sandnerovi,
19. Kubicová Marie	26.12.	čp. 17-	Jan a Margita Kubicovi,

Legenda :

Naš obcí zakroužil " čáp " devatenáctkrát a vzešlo z toho 11 chlapců a 8 děvčat.

18 dětí spatřilo "světlo světa " ve Fakultní nemocnici v Olomouci - Jitka Vítková ve Štemberku.

Nejúrodnějším měsícem byl " april ", kdy se přihlásila jedna pětina.

... a hlásí se éra Václavů , á dvacetiletého průměru tu dosaženo nebylo (chyběl jeden " přírustek).-

Statistika :

1967	narozeno :	15 dětí	-	7 chlapců	a	8 děvčat,
1966		21 dětí	-	12 chlapců	a	9 děvčat,
1965		18 dětí	-	8 chlapců	a	10 děvčat,
1964		24 dětí	-	14 chlapců	a	10 děvčat,
1963		18 dětí	-	9 chlapců	a	9 děvčat,

LIST SVATEBNÍ 68 1968

27. 1.	Novák Jaroslav	1942	Dolopřazy
Horka	Opletalová Anna	1942	Skrbeň č. 37
16. 2.	Machar Miloš	1944	Lhota p. Koš.
Olomouc	Stejskalová Zdena	1947	Skrbeň č.156
16. 3.	Smital František	1946	Skrbeň č.205
Horka	Dušková Marie	1947	Horka n.Mor.
30. 3.	Zatloukal Vladimír	1945	Skrbeň č.211
Náklo	Lakomá Drahomíra	1946	Náklo č.186
1. 6.	Přidal Petr	1947	Křelov č.191
Olomouc	Fialová Pavla	1948	Skrbeň č.232
5. 6.	Půr Václav	1947	Skrbeň č.147
Horka	Klimešová Olga	1947	Laštany
29. 6.	Ficnar Josef	1938	Unčovice
Horka	Mikulková Blahoslava	1936	Skrbeň č.206
22. 6.	Dušek Jaromír	1942	Horka n.Mor.
Horka	Zlámalová Anna	1948	Skrbeň č.200
29. 6.	Opletal Jaroslav	1946	Skrbeň č. 37
Olomouc	Vitásková Miroslava	1947	Skrbeň č.164
13. 7.	Rakus Jan	1944	Křelov č.223
Olomouc	Přidalová Miroslava	1949	Skrbeň č. 95

Zápis Svatbní Lp 1968

17. 8.	Čech Jiří	1942	Praha - Libeň,
Olomouc	Sedláčková Blažena	1946	Skrbeň č. 100,
14. 9.	Nevím Zdenek	1945	Chmoutov č. 110,
Horka	Mrtýnková Doubravka	1945	Skrbeň č. 11,
14. 9.	Neružil Zdenek	1946	Skrbeň č. 194,
Náměšť	Kalvodová Františka	1947	Náměšť na Hané,
28. 9.	Spurný Jaroslav	1946	Skrbeň č. 197,
Náklo	Lakomá Marie	1949	Náklo č. 186,
28. 9.	Haničinec Zdenek	1947	Hevlín - Znojmo,
Horka	Adamcová Vlasta	1950	Skrbeň č. 227,
28.9.	Kračovský Bohumil	1944	Horka n. Mor.
Olomouc	Zatloukalová Zdenka	1948	Skrbeň č. 120,
19.10.	Zemba Stanislav	1947	Bartinovka,
Olomouc	Adamčíková Marie	1949	Skrbeň č. 243,
19.10.	Štěrba Oldřich	1947	Litovel,
Olomouc	Lakomá Ludmila	1947	Skrbeň č. 45,
26.10.	Lutr Květoslav	1946	Čáslav,
Olomouc	Rektoříková Jaroslava	1945	Skrbeň č. 59,
26.10.	Bolek František	1945	Petrovice, K.Hora,
Olomouc	Vašíčková Jindra	1950	Skrbeň č. 38,
16.11.	Schmidtmajer Václav	1947	Ledčice, Mělník,
Olomouc	Sedláková Dana	1948	Skrbeň č. 231,
26.10	Kalata Vladislav	1946	Štitina - Opava,
Horka	Bartusková Jarmila	1951	Skrbeň č. 243,

22 .. sňatků

svobodný stav opustili chlapeci v průměrném věku ... 23 let
 děvčata dala "vale" svobodě. - " - ... 21 let ..

S osudů

rukou
vybrán
byl los . . .

a konce roku 1968
se nedožili :

Čepová Hedvika č. 101 - 89 r.	nar. 1878	25. 1.	vdova	pohř. Skrbeň,
Bokávková Marta č. 185 - 78 r.	1889	27. 1.	vdaná	Skrbeň,
Zavadilová Anna č. 223 - 58 r.	1909	27. 2.	vdaná	Skrbeň,
Vymlátil Jan č. 91 - 81 r.	1886	2. 4.	vdovec	krem. Ol.
Mrtýnková Anna č. 24 - 82 r.	1885	11. 6	svob.	Skrbeň,
Vočka Jan č. 109 - 67 r.	1901	13. 6.	ženatý	Skrbeň,
Jüngling Josef č. 170 - 59 r.	1909	20. 6.	ženatý	krem. Ol.
Procházka Jan č. 143 - 70 r.	1897	6. 8.	ženatý	krem. Ol.
Zatloukal Matouš č. 215 - 58 r.	1909	10. 8.	ženatý	Skrbeň.
Kubešová Františka č. 89 - 78 r.	1890	2. 9.	vdova	krem. Ol.
Vrbková Ludmila č. 8 - 66 r.	1902	12.10	vdaná	Skrbeň
Šustková Marie č. 74 - 77 r.	1891	16.12	vdova	Skrbeň,

zemřelo :	5 mužů v průměrném věku	...	67 roků
	7 žen v průměrném věku	...	75 roků
<u>celkový průměr úmrtí</u>	.....		<u>72 roků</u>
1967	průměr úmrtí (8 m + 4 ž.)	.....	76 roků
1966	průměr úmrtí (7 osob)	.....	75 roků
1965	průměr úmrtí (12 osob)	.....	72 roků .

FAKTA CIFRY

doklad o tom,
co se utratilo

Samooobsluha " Jednota " - vedoucí L. Sláma .

1965	.....	2,046.000 Kčs	- květ.	145 tisíc	- pros.	206 tisíc Kčs
1966	.....	2,111.000 Kčs	- únor	135 tisíc	- pros.	260 tisíc Kčs
1967	.....	2,266.000 Kčs	- únor	143 tisíc	- pros.	267 tisíc Kčs
1968	.....	2,486.000 Kčs	- únor	169 tisíc	- září	246 tisíc Kčs

Pohostinství - vedoucí Jos. Číhalík :

1965 - hostinec	456.000 Kčs	Masna -	584.000 Kčs
1966 - hostinec	453.000 Kčs	Masna -	589.000 Kčs
1967 - hostinec	488.000 Kčs	Masna -	671.000 Kčs
1968 - hostinec	521.000 Kčs	Masna -	689.000 Kčs
1968 - srpen	58.000 Kčs	1968 -	70.000 Kčs / září
únor	31.000 Kčs	-	35.000 Kčs / únor

Celkem - 1968 1,210.000 Kčs

Prodejna mléčných produktů - L. Smětáková :

1965	.....	428.000 Kčs		
1966	.....	464.000 Kčs	leden - 28 tisíc	srpen 40 tisíc
1967	.....	476.000 Kčs	leden - 29 tisíc	pros. 51 tisíc
1968	.....	517.000 Kčs	únor - 34 tisíc	pros. 50 tisíc

V roce 1968 (v porovnání s rokem 1967) utratilo se :

za potraviny a spotřební zboží	- o	220.000 Kčs více,
v pohostinství	- o	33.000 Kčs více,
v masně	- o	18.000 Kčs více,
v mlékárně	- o	41.000 Kčs více.
<u>celkem</u>	<u>- o</u>	<u>312.000 Kčs více.</u>

... a kdo se o to přičinil ?

Jednak přírůstek obyvatelstva a pak pozvolná " úprava cen " , která nás pronásleduje už několik let ...

Znamé datum ze srpna způsobilo přesun vyšších tržeb z prosince na srpen, ev. září (hostinec, masna, samoobsluha) .

ŽÁDY
K

MÓDĚ

se neotočily naše ženy - bez věkového ohraničení - manželky, milenky ani v tomto roce a touha po kráse hnala ženskou část lidstva v boj proti příznakům stárnutí ...

V letošním nepsaném zákoníku paní módy dostaly v zimě slovo zase rukávničky či " štucly ", dlouhá léta zapomenuté a odložené v babiččině šatníku a se slovy tvrdé reality - to se ještě může hodit - vyrukovaly na zemský povrch.

Ukázalo se, že babiččiny šatníky jsou nevyčerpatelnou studnicí a jejich vnučky v nich neustále nalézají nové, tak jako lidé dříve narození si rádi poslechnou písničku z babiččiny krabičky. Zde se tedy obě generace sejdou a porozumí ...

Že se výstřelky módy po třiceti letech opakují s malými obměnami potvrdí nám pohled do rodinného alba: a tato perioda se udržuje i v mužské sféře. Jinoši v ní pokračují a berou si vzor ze svých dědů i pradědů a biblických předchůdců :

potrpí si na hunatější hlavu - cakraporty kolem uší - a spojí módní s praktickým, protože stříhání " v komunále " bylo zase " zaokrouhleno " (tentokrát doopravdy) na pět kaček a to přece v kapse cítit ...

Žijeme v době mimi-sukní, která připouští využívat dokonale silnější ženskou " zbraň " a ti, jež toho mají doma málo; mohou se nechat zlákat k návštěvě " hrubé dědiny " (jak se nazývá královské město Olomouc), kde se servíruje = striptýz = (neoděné ženské tělo) a z toho vznikl neto dialog :

ON : Dříve jsme si to vynahrazovali uměním i pauměním na obrazech, sochách, fotografiích ...

ONA: Mám na toto umění jiný názor. Témat jevištního pohybového umění - s využitím přitažlivosti tělesné krásy - by bylo bezpočet a lákavějších ...

a konstatováním, že tanec = džaj = ku podivu starší generace a po chuti mladších ročníků se " trsal " dál a ovládal taneční ovzduší, uzavíráme tuto rubriku .

PO
UZÁVĚRCE

AKCE

Z

V okresní soutěži k 50. výročí vzniku ČSR umístila se naše obec na IX. místě a docílila 831bodů

Vítězná obec	Mrsklesy	.....2950 "
druhé	Čelechovice	.....1157 "
třetí	Pohořany	.....1148 "

V této skupině (národní výbory bez uvolněných funkcionářů) soutěžilo celkem 40 obcí a první tři obdržely i peněžité odměny " pro strýčka Příhodu ... "

Naše obec byla při pololetním hodnocení na 26 místě, postoupila, a nebýt toho, že měla mnoho placených hodin - což bylo k tíži - mohla sáhnout i po bronzu ...

žen je tu organizováno v místní dobrovolné organizaci - Svazu čs. žen - který navazuje na dřívější " Výbor žen " .
Předsedkyní je Boh. Zlámalová (1914)č.14.

Polem působnosti našich žen je starost o občanské záležitosti. Říkáme jim " drobné ", ale ve vztazích mezi lidmi, je tu práce nad hlavu.

Vítání nových občánků (dvakrát do roka), kurs šití, který se vydařil, péče o okolí pomníku Padlých, větší část oslav " svého " svátku (MDŽ) a snad by sem patřila i pozornost, když někdo ze vsi odejde na " onen svět ... " - to pro příště .

S ženskou " troškou do mlýna " mohli bychom být spokojeni, protože krédo : " ženská patří ke šporáku " - dávno pozbylo svou platnost . . .

STAŘÍ-MLADÍ

ANEBO NAOPAK.

Věčný problém

" Staří - mladí " , anebo naopak - existuje . . .

Budeme spravedliví, když pochválíme stolní tenisty Sokola, chlapce požárníky, z nichž nejeden je už " chlap - jak hora ", děvčata i chlapce, kteří v rámci statku mají rádi své opravdové koníčky. Je jich v souhrnu přes padesát a to je malá armáda .

K řešení ožehavého problému došlo tu ke konci roku několikrát - na ledě.

Souboj skončil často roztodivným scorem - o boule nebyla nouze - pocítila to nejedna starší kostra a na číselném výsledku ani tak nezáleží a ani nebyl zaregistrován. Byla to vždy nakonec - plichta . . .

Konečný úsudek - i když mají obě sporné strany k pojetí " hry " vlastní výhrady - . . . že se něco děje - byl dosažen.

K úplnému " sbratření " mezi dvěma generacemi tu snad nikdy nedojde . . .

xvzv

DEN druhý

. . . pokračování ;

odejeli zase pravidelně do zaměstnání. Na státním statku probíhaly žnové práce, protože i za těchto okolností, anebo právě proto je nutné dostati úrodu „ po střechu. Hloučky na vesnici - debatovalo se o překotných událostech - tep všedního dne nebyl pravidelný, obstarávaly se nákupy i ve městě, kde se tvořily fronty.

Den třetí

Mimořádný sjezd KSC vydává prohlášení, že uznává jediné zákonnou vládu a státní orgány vedené presidentem L. Svobodou. Je zvoleno nové předsednictvo, nadále s A. Dubčekem, v němž však chybí kolaboranti. Základním požadavkem od odchod okupanských vojsk. Proběhla hodinová protestní stávka. President L. Svoboda přistál v Moskvě, kde ho na letišti přivítali sovětské státníci. V mnoha městech bylo vyhlášeno stanné právo ...

Protestní stávky

se zúčastnili i naši občané a tato hodina byla „ odměřena „ i na státním statku, kde byla vyvěšena naše státní vlajka.

Den čtvrtý

Občané vracejí v mnoha místech - jak oznamuje legální vysílač - sovětská vyznamenání. Pokračují jednání v Moskvě i v Radě bezpečnosti. Nejbezohledněji si na našem území počínají Sověti a ozývají se hlasy po neutralitě. Nastávají těžkosti v průmyslu a dopravě. President se obrací v poselství k národu, aby vytrval a zachoval klid.

Přes noc

se na vesnici na silnici objevily nápisy : Dubčekovi slivovici - Novotnému šibenici, - Adolfe, ty jsi amatér ... - na vratech plakáty : Nemůžeš-li pomoci - alespoň nezrazuj, - Schovejte slípky, husy - přijeli k nám bratři Rusi ... a řada dalších vtipných i méně dovedných a došlo zde i k „ přestřelkám „, Neuváženě i v těchto těžkých chvílích, kdy se národ semkl - označil nějaký dobrodruh i stavení našich občanů, jakoby vyjeli „ z břehů ... „

Rozumní občané - skoro všichni - tento zlomyslný akt odsuzovali .

Týden ZRADY

Tatáž armáda dělníků a rolníků, která před půl stoletím vydobila pro lidstvo spravedlivější a humánnější společenský řád - jenmísto otců třímají dnes zbraně jejich synové a vnuci - tatáž armáda brutálně přepadla naši zemi.

Ríkali jsme si bratři . . . A jaký hrozný a tragický omyl . . .

Den první

Po 23. hodině dne 20. srpna 1968 - dal vrchní velitel vojsk pěti států Varšavské smlouvy - generál Pavlov - ský rozkaz k překročení čs. hranic.

Brzy z rána byl obsazen parlament, vláda ÚV KSČ a naši čelní představitelé / Dubček, Černík, Smrkovský / byli internováni. U rozhlasu v Praze se ozvala vražedná střelba, vysílá pirátská radiostanice Vltava. Národní shromáždění zasedá pod hlavními tanků.

V OSN byla svolána Rada bezpečnosti, u nás XIV. mimořádný sjezd KSČ. President se radil se členy vlády.

Tato zvěst

nám ve Skrbení byla sdělena zprávou, kterou vysílal pražský rozhlas ve středu 21. srpna ve 4.30 hodin a prožívali jsme muka - připomínající 15. březen 1939, který jsme pokládali za nejchmurnější den našich dějin tohoto století.

Dnes do kalendáře a hlavně paměti - zaznamenáváme jiný. Byl narušen cyklus normálního pracovního dne.

Vyhlídka „ na zlé časy „ vytvořila časně z rána před prodejnou samoobsluhy frontu kupujících . . .

Den druhý

Zasedala čs. vláda a žádala odchod okupantů. Naše ministerstvo zahraničí zasílá protestní noty vládám pěti okupanských zemí. Čelní představitelé strany a státu byli odvezeni do Moskvy.

President republiky se obrátil projevem k národu a skončil slovy : Pro nás není cesty zpátky .

V Praze byl zahájen sjezd KSČ za účasti 950 delegátů.

Vyšlo najevo, že Kolder, Indra a Bilak, význační funkcionáři strany a další spolupracují s uchvatiteli.

Naši lidé

pracující v okolních průmyslových závodech, kteří v předešlém dni přijeli většinou ze zaměstnání předčasně,

DEN druhý

. . . pokračování ;

odejeli zase pravidelně do zaměstnání. Na státním statku probíhaly žnové práce, protože i za těchto okolností, anebo právě proto je nutné dostati úrodu ,, pod střechu. Hloučky na vesnici - debatovalo se o překotných událostech - tep všedního dne nebyl pravidelný, obstarávaly se nákupy i ve městě, kde se tvořily fronty.

Den třetí

Mimořádný sjezd KSČ vydává prohlášení, že uznává jediné zákonnou vládu a státní orgány vedené presidentem L. Svobodou. Je zvoleno nové předsednictvo, nadále s A. Dubčekem, v němž však chybí kolaboranti. Základním požadavkem od odchodu okupanských vojsk. Proběhla hodinová protestní stávka. President L. Svoboda přistál v Moskvě, kde ho na letišti přivítali sovětské státnice. V mnoha městech bylo vyhlášeno stanné právo ...

Protestní stávky

se zúčastnili i naši občané a tato hodina byla ,, odměřena ,, i na státním statku, kde byla vyvěšena naše státní vlajka.

Den čtvrtý

Občané vracejí v mnoha místech - jak oznamuje legální vysílač - sovětská vyznamenání. Pokračují jednání v Moskvě i v Radě bezpečnosti. Nejbezohledněji si na našem území počínají Sověti a ozývají se hlasy po neutralitě . Nastávají těžkosti v průmyslu a dopravě. President se obrací v poselství k národu, aby vytrval a zachoval klid.

Přes noc

se na vesnici na silnici objevily nápisy : Dubčekovi slivovici - Novotnému šibenici, - Adolfe, ty jsi amatér ... - na vratech plakáty : Nemůžeš-li pomoci - alespoň nezrazuj, - Schovejte slípky, husy - přijeli k nám bratři Rusi ... a řada dalších vtipných i méně dovedných a došlo zde i k ,, přestřelkám ,, Neuváženě i v těchto těžkých chvílích, kdy se národ semkl - označil nějaký dobrodruh i stavení našich občanů, jakoby vyjeli ,, z břehů ... ,,

Rozumní občané - skoro všichni - tento zlomyslný akt odsuzovali .

den

pátý

Jednání v Moskvě se protahuje, na našem území je už půl milionu okupantů. Náměstek ministra vnitra Šalgovič je zbaven funkce a všechna jeho nařízení ministr Pavel zrušil. V Praze se stále střílí. Na moskevská jednání odjíždějí Ulbricht, Živkov, Kádár a Gomulka - státníci okupantů a jednání se protahuje.

V 9. hodin

na patnáct minut - stejně jako všude jinde - se i u nás se rozezvučela siréna na státním statku a kostelní zvony, jako další symbolický protest proti agresi. Ve škole se sešel učitelský sbor, aby projednal záležitosti nového školního roku, který se předvederými. Chaotickou situaci posuzují občané po vsi a jsou ,, přítom ,, pomocí legálního rozhlasu a transistorové přijímače slyšíš na každém kroku ...

Den šestý

Ani tento den jednání v Moskvě nerozhodl. Všeobecný hlas vyzývá, aby prezident L. Svoboda a A. Dubček s ostatními se vrátili do vlasti. Občané se vracejí do práce. Svět je přepadením Československa zděšen, protesty sílí ...

V tento den znova

v 9 hodin dopoledne se vesnicí znova ozval pronikavý hlas dvorské sirény doprovázený hlasem ze skrbenského kostelíčka, žalující pomyslně světu na bezpráví, kterého se dopouští spřátelená velmoc a naši ,, susedé ,, na našem národě, protože se k lepšímu zítřku chceme ubírat schůdnější cestou a oni svým způsobem nám doporučují systém, který lednem 1968 u nás ztroskotál.

Den sedmý

Náš státní rozhlas oznamuje, že v Moskvě skončilo závěrečné jednání. Naši státníci se vracejí do vlasti a bylo formulováno komuniké. V 9.15 hodin dopoledne ozval se v rozhlase krátce a váhavě předseda Národního shromáždění Smrkovský, na odpoledne byl ohlášen projev presidenta republiky a po něm večer měl projev Alexandr Dubček.

Den sedmý

Na rozjítřená srdce nebyl ani balsámem odpolední projev presidenta republiky v rozhlase a rezoluce v etéru odsuzovaly strohé komuniké z Moskvy ...

K večeru byl ohlášen projev prvního tajemníka KSČ Alexandra Dubčeka, ale určená hodina nebyla dodržena. Když se tak stalo, každý pocítil, že v přetěžké chvíli promlouvá k národu muž, který sám prožil tragické dny a ty další nebudou lehké ...

a další

Říká se, " že ráno je moudřejší večera ... "

Vítr a déšť pocuchal vyvěšené plakáty po vesnici a teprve nečas přežil onen naproti samoobsluhy : " Stačí udělat jeden krok kupředu - aby ten kdo je po našem boku - byl za našimi zády " .

S tímto vědomím šel život, hodiny a dny. Těžko se chápala vnucená realita i při vědomí, že jiné cesty dnes není.

Tisk, rozhlas, televize nás nutily korigovat své názory a Zemědělské noviny měly dokonce celou stranu " vybilénu " (29.srpna 1968).

Naši státníci nabádají k realitě. Je odvolán ministr vnitra Josef Pavel, ředitel televize Pelikán a rozhlasu Zd. Hejzlar, odstupuje ministr Dr. Hájek (zahraničí) .

V místních orgánech nedochází zatím k žádným změnám, ale veřejný život je ochromen .

Požaduje se " normalizace poměrů " , ale tuto hranici nedovede dnes někdo definovat .

Tíha bolestného poučení z tragedie srpnových dnů se vleče .

R 1968 K

kapitola

3

NOVIN

A
POZNÁMKOVÉHO

BLOKU

IV

MASO PUSTNÍ V VESELÍ

S k r b e ň - j s - . Úderem desáté hodiny v maso-
pustní neděli se vyřítil na náves rej padesáti masek
a jeho nejstarší účastník - 71letý Martin Vodička -
se na základě hanáckého práva „ujal ve Skrbeni moci,,
... A chasa měla hej .

xObešla všechny kouty v dědině a občané byli k průvodu
pohostinní. Proviantu - i tekutého - bylo dost. Jen
klobás a uzeného bylo málo, ale řemeny u kalhot se
přesto nemuseli utahovat ...

Veselice pokračovala odpoledne v sále. Tam zase měla
sólo koza, kůň a medvěť, ale půlnoční pochovávaní ba-
sy udělalo konec bezpráví.

Veselí nikde nevyjelo z kolejí. Každý pokus zneužit
práva Martina, byl v zárodku likvidován přítomnou
stráží.

Tento starý hanácký zvyk byl v roce 1955 v obci dokon-
ce filmován a tak čas od času se mohou „domorodci „
spatřit na stříbrném plátně.

Ale přece jenom není nad osobní přítomnost tohoto
veselí . . . .

- j s -

Ze Stráže lidu - březen 1968 .

MAJÍ SE K SVĚTU

P o ž á r n í c i ,

kterým ve Skrbeni stejně jako všude jinde říkáme poctivě hasiči, se dovedout blýsknout nejen při ohni . To dokázali v neděli 24. března 1968 .

Uspořádali kulturní odpoledne v pěkně vyšňořeném sále se stolovým zařízením a s malým pohoštěním xpro každého návštěvníka .

Nejdříve dostalo vyznamenání deset požárníků, z nichž Josef Koudelný, čestný předseda sboru slouží tomuto „řemeslu“, od roku 1910 .

V kulturním pořadu účinkoval orchestr Osvětové besedy. Na řady přišly recitace, české šlágry z třicátých let, scénky, v nichž si zopakovaly svůj um „slavné postavy“, skrbeňského jeviště a sklidily velký aplaus.

Spokojení občané jen neradi vzali na vědomí - konec pěkného odpoledne .

- js -

Ze Stráže lidu - březen 1968 .

ŽIVOT za VLASTI

V průčelí skrzešské školy je umístěno tablo. Fotografie a depeše Inspektorátu československého letectva ve Velké Británii s datem : London, 6.VI.1945.

- Nadporučík letectva František Bieberle, narozený 23. 2. 1912, ze Skrzeš, byl od prvního počátku války vynikajícím příslušníkem československého zahraničního letectva.

Po příchodu do Francie prošel krátkým výcvikem, načež byl zařazen na vlastní žádost k bojové jednotce. Získal vynikající úspěchy při náletech na nepřátelská území a přispěl velkou měrou k dobrému jménu československého letectva. Dne 25.V.1940 se nevrátil z úkolového letu nad územím obsazeným nepřitelem. Žádné další zprávy o něm nepřišly a další pátrání bylo bezvýsledné.

Byl úředně prohlášen za mrtvého. Položil svůj život v boji proti nepříteli jako věrný syn své země a statečný obhájce našich společných ideálů a svobody. Byl vyznamenán Československým válečným křížem . -

Tolik úřední zpráva. Děti znají události těch let jen legendárně. Úřední sdělení jim připomíná chrabrost reků ze Západu, od Stalingradu, Dukly a jiných bojišť. Z vyprávění rodičů a starších lidí se dovídají a utrpení okupačních let, kdy život a smrt si podávaly ruce, kdy smrt a život spávaly pod jednou střechou.

Nadporučík František Bieberle zdědil po české matce lásku ke své vlasti, po otci, penzionovaném četnickém strážmistru, jen nemecké jméno. Otci bylo vlastenectví synů Jaroslava a Františka trnem v oku.

Po maturitě na olomoucké obchodní akademii šel František dobrovolně do armády - k letectvu. V hranické akademii byl vyřazen jako poručák. A pak přišla okupace. František Bieberle šel bojovat za vlast - jako mnoho jiných. Vítězství se b nedožil. Jen jeho jméno žije vryté do žulového památníku uprostřed obce stejně, jako žije v srdcích jeho spoluobčanů . . .

Stráž lidu, 17. května 1968

- js -

Stráž lidu - 8.3.68

U

RA

PRABABIČKY

Svátečních dní ve svém mládí stařenka Růžena Absolonová mnoho neměla. V patnácti letech musela do služby a záhy poznala, jak tvrdý je život i chleba na venkově. Poněkud lepší to bylo, když se provdala, ale pak přišli děti a další starosti. Přibýlo jich pak zvláště v době první světové války, kdy muži - a také ten její museli za smutnou povinností. Tíha starosti ležela jen na ni a bylo třeba se životem se rvát.

Pak se poměry trochu normalizovaly. Početná rodina několikrát vyměnila „kvartýr“, a konečně v roce 1922 se nastěhovala do svého. Otec pracoval ve sladovni a po kampani se chytl každé práce, aby rodina neměla újmu. Děti bylo - jak se na Hané říká - požehně. Deset. A proto k obživě sloužila i měřička pole a kravka, což zaručovalo pro zimní měsíce krajác mléka a hrst zemáků.

Starostí bylo nad hlavu a v leččems se museli uskrovnit. přes všechny tyto svízele vychovala své děti dobře. Některé zavál osud kousek od domova, ale v obci samé si jich sedm založilo vlastní rodinu. Při různých příležitostech se jich sejde u prababičky pěkná hromádka - vnuků i pravnuků.

Před šesti lety ovdověla, ale tíhu osmdesáti let nenese sama. Je nejstarší členkou vesnické organizace KSČ. Dcera Božena - jako by jí z oka vypadla - pracuje v Moravských železárnách v Olomouci, kde je dlouholetou členkou Závod. výboru ROH. Syn Jaroslav byl v loni vyznamenán titulem „Zasloužilý pracovník MTS“, a dcera Lída dovede se také na státním statku točit ...

Léta ten čas trochu vzdálila, ale vzpomínka tu zůstala. Po tak plodném životě, který se neobešel bez trní, měla by stařenka právo si odpočinout, založit ruce. Ale je-li venku jen trochu pohoda, setkáte se s ní, jak „šmaruje“, ke skalce k lesu a menší nůška „suchrů“, ji připomíná mladá léta i starosti, kdy takto zjednané teplo dělalo z nuzné domácnosti - kousek útulného domova.

Odznak Mateřství I. stupně, udělený stařence Růženě Absolonové ze Skrbeně před patnácti roky - jí právem patří .

Svobodné slovo

WOLLIT

nejlepší

Demokratizační proces má také příznivě ovlivnit volby do zastupitelských orgánů a tam, kde proběhly předvolební schůze - bylo dost živé kritiky a jak to už bývá - někde se přestřelilo - jindy se zas trefilo přímo do terče. Všude nečekali na ,, povel ,, a tak trochu předběhli dobu.

Třeba ve Skrbeni na Olomoucku. Tam už v prosinci plénum MNV nesouhlasilo s návrhem, aby do funkce předsedy a tajemníka znova kandidovali dosavadní funkcionáři. Také předvolební schůze - nedůsledně připravená ,,padla,, - a konala se nová, na které se mluvilo od podlahy.

Byl zde výhrady k volebnímu zákonu, ale také správně poukazováno, že demokracii do voleb mohou ,,nalít,, i místní orgány. Občané nesouhlasili s tím, že do funkce předsedy byl už předem najisto vybrán kandidát, který to měl ,, na beton ,, - Domnívají se, že když bezpartajní a příslušníci jiných stran mají nad sebou ,, strop ,, - proč by NF anebo jiná organizace nemohla do vedoucích míst v obci - navrhnout dva, tři kandidáty z řad členů KSČ, aby si poslanci mohli vybrat ?

Do národních výborů se volí podle hesla ,, Nejlepší z nejlepších ,, a takto zvolené poslance není třeba - ,, vodit za ruku ,, -. Důvěřovat jim, dát skutečně možnost, aby použili vlastního rozumu .

Josef Stejskal,
poslanec MNV - Skrbeň

Svobodné slovo - březen 1968.

Z práce hanáckých

PÍSMŮKŮ

Kroniky

Jsou na pohled stejné. Podobají se vazbou, rozměry i úpravou, avšak minulost a přítomnost zaznamenaná v kronikách je přece jenom rozdílná. Ve všech však bývají zajímavá čtení. Na jejich zažloutlých stránkách defilují staletí, na těch novějších nedávná minulost.

Někde citlivě zaznamenali ohlas huštských chorálů, dunění kopyt cizích armád a jiných událostí. A hned vedle jsou zápisy novější - jak žila obec třeba v době okupace, jak prožila válku, kolik si vyžádala obětí, následují stránky popsané událostmi zcela novými - jak se lidé sjednotili a rukou společnou zkrášlovali svou obec, postavili kulturní stánek, zdravotní středisko či dali pole dohromady a starali se, aby se jim lépe žilo. Anebo měli své trampoty a boláky - chvíle, na které se nerado vzpomíná ...

V našem okrese je mnoho obcí, které nezapomínají „na základní kámen“, pro historii své obce. Vždyť takovéto záznamy jsou nenahraditelným svědectvím o činnosti lidí v národních výborech, v kulturních zařízeních, sportovních nadšenců, pracovníků v zemědělství i v průmyslu - zkrátka, pravdivě se v nich idráží všechno dění v obci.

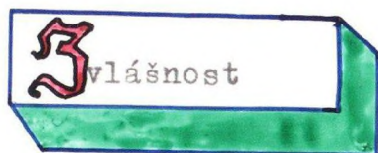
Abby byly kroniky dobře vedeny, sešli se hanáčtí kronikáři na svém semináři. Pochlubili se svými kronikami, odborníci jim je ohodnotili, vyměnili si zkušenosti, nechali si od odborníků poradit - jak pracovat dál.

Některé kroniky jsou velmi dobře vedeny, ale v některých obcích zapomínají na odkaz příštím generacím. Velmi pěknou kroniku mají Nákle, Chomoutově, v Horce nad Moravou a ve Skrbeni, ale například velká hanácká obec Příkazy, s bohatou historií i současným životem - nic pro další pokolení nazaznamenává.

Práce s kronikou vyžaduje čas, trpělivost a dobré péro. Snad by byla dobrou pobídkou pro obce, které kroniku nevedou, celookresní soutěž, na kterou se zapomíná.

A „metál“, by oživil novou tradici hanáckých písmáků .

SLŮVKA

„nemám“

To kouzelné slůvko „nemáme“, - které známe z dob poválečných a bohužel i dnešních - se udržuje při životě. Zdomácnělo v obchodech, protože vyhledávané zboží putuje pod pult a odtud ... no, však víte kam. A to lidem zbytečně hýbe žlučí .

To je však nic - hotová nicka - proti „lístkové kuriozitě“, - která kraluje už přes tři měsíce v železniční zastávce ve Skrbeni.

Od října minulého roku byla zaměstnankyně ČSD pověřená výdejem jízdenek, nucena psát dělnické jízdenky do Řepčína, či do Senice. Psát proto, že dělnické jízdenky předtištěné - jsou zde nedostatkovým „zbožím“, - Týdně jich tímto nanufakturním způsobem vyhotovila na stovku .

A dále ; Čtvrtý měsíc je tu kalamita s výdejem obyčejných jízdenek do Olomouce města, a tak se po celou dobu stala zaměstnankyně ČSD znova „spisovatelkou“, - Někdy si cestující koupí raději jízdenku o stanici dál, z větší části však dostanou lístek „s relací“, a pak si koupí - anebo také ne - jízdenku ve vlaku .

Lidé však raději kupují lístek zpáteční a protože ve Skrbeni nedostanou ani směrovou „Tam“, - jsou nuceni postavit se znova v Olomouci k pokladně, pokud ovšem nezapomenou - jinak při zpáteční cestě dochází k zbytečnému cuchání nervů, které po příplatku 4 Kčs následuje ...

Bude to tak - na dráze asi nepočítali, že má-li skrbeňská zastávka prodat týdně za 2 tisíce jízdenek, že je musí napřed odněkud dostat. Doufám, že tato poněkud překerní situace je natolik jednoduchá, že není k tomu třeba elektronkových počítačů .

Josef Stejskal,
Skrben .

Stráž lidu - únor 1968 .

ODEZVA NA KRITIKU

Stráž lidu - únor 1968 :

Klobouk dolů .

V páteční Stráži lidu ze dne 2. února jsme kritizovali ČSD, že nezajistili pro skrbeňskou zastávku dostatek jízdenek. ČSD reagovaly na stížnost skutečně telegraficky a ještě týž den byly lístky do stanice Olomouc - město a zpět k dostání .
K vyřešení překerní situace nebylo tedy třeba elektronkových počítačů ...

- js -

Máštnost slova ,, nemám ,,

. . . takový byl titulek, který jsme uveřejnili - samozřejmě i s textem - ve Stráži lidu 2. února. Byla to kritika na nedostatek jízdenek ve stanici Skrbeň.

Odbor osobní přepravy správy Střední dráhy nám napsal:

- Šetřením bylo zjištěno, že kritika ve Stráži lidu byla oprávněná. Mladý výpravčí - spracovatel osobní pokladny ve stanici Příkazy - neodhadl správně spotřebu jízdenek Skrbeň - Olomouc - Řepčín - Senice na Hané.

Jízdenky se objednávají třikrát do roka v tiskárně; dodávají se během 3-4 měsíců.
Dnes je závada odstraněna - děkujeme za zveřejněnou kritiku . -

Hanácké motivy

Hanácké žudry patří dnes již minulosti. Tyto typické lidové stavby - předsíňky u domovních dveří s podloubím, klenbou a hliněnou podlahou - byste na Haně spočítali na prstech jedné ruky. V našem okrese se zachovaly dva pěkné žudry v Příkazích a jsou ve státní památkové péči .

Žudry zmizely a na jejich místě se objevily moderní stavby - ale dovedné ruce fasádníků umějí i dnes ozdobit stavení pěknými hanáckými motivy .

Vykouzlí na venkovském obydlí například reliéf s hanáckými ženci - či jiný výjev z přírody . Mají jej na rožním domě v Horce nad Moravou, loni se objevil na domku u nádraží ve Skrbeni a v těchto dnech ,, vrostl ,, na chalupě číslo 22, zrovna uprostřed dědiny . ,, Na své ,, se tam po mnoha letech vrátil zaměstnanec státního statku Věna Najdekrů a stavení ,, promluvílo ,, obrazem, který nahradí mnoho slov . . .

STRAŽ LIDU

= js =

= červenec - 1968 =

3 by tečně tracený ČAS

Pracovníci našeho Státního statku ve Skrbeni promarní mnoho času vyřizováním půjček ve Státní spořitelně v Olomouci. Považují totiž čas potřebný k cestě do Olomouce a zpět pro tiskopis „potvrzení příjmu žadatele neb ručitele“, - za zbytečně ztracený .

Dne 17. června byl náš pracovník Král pro tento tiskopis a tak jsem jej požádal, aby pro potřebu pracovníků našeho hospodářství nějaké tiskopisy přivezl, aby byly k dispozici u nás v účtárně, aby si každý v případě potřeby potvrzení vzal v naší účtárně a nemusel ztratit půl dne cestou do Olomouce pro čistý tiskopis.

Pracovnice spořitelny - oddělení půjček - však jeho požadavek odmítla s tím, že každý si musí vyzvednouti tiskopis sám, protože jinak prý jsou tiskopisy nesprávně vyplněny. Není mi jasné, co tím chtěla říci, protože ještě žádný z našich zaměstnanců, který si přivezl tiskopis, nemusel dostávat instrukce - jak tiskopis vyplnit. Je přece jasné a jednoznačně předtištěný.

Pokuste se svým hlasem přispět k tomu, abychom našli pochopení u Státní spořitelny a nemuseli zbytečně ztráct drahocenný čas cestou pro tiskopis.

Stráž lidu, 26.VII.68

Vratislav Ruffer,
ekonom hospodářství
ČSSS Skrbeň .

Ze žní:

Ječmen

i a m a n t vede.

ve Skrbeni přes 56 q z hektaru

Pracovníkům hospodářství státního statku ve Skrbeni se podařilo i přes nepříznivé počasí sklídit ječmen z prvních honů. Zjistili, že i letošní úroda je velmi dobrá. Tak například

na 17 hektarovém honu zvaném „Chutě“, měli 45,8 q ječmene odrůdy Dvoran na 1 hektaru. Největší výnos však dává odrůda Diamant - například na 25 hektarovém honu zvaném „Pěti“, průměrně 54,57 q z hektaru a na 10 hektarovém honu „Oleška“, dokonce 56,07 q po hektaru.

Uvedená čísla vyjadřují ovšem hrubý hektarový výnos. O další posklizňovou úpravu je postaráno na sušičce, která je v nepřetržitém provozu. Uvedené první výsledky jsou velmi dobrým příslibem pro další sklizeň, která nebude o nic horší.

Vedoucí skrbenického hospodářství soudruh Smahel, agronom hospodářství soudruh Petržela a jejich spolupracovníci očekávají, že celková bilance sklizně ječmene bude letos velmi dobrá.

Ze Stráže lidu,
2.VIII. 1968 .

TEM ČAS LETTÍ

3 hanáckých kronik

Uspěchaném dvacátém století, v době vyspělé techniky a chemie, má den 24 hodin a pro jeho míru má skoro každý své "časy". Než vrátme se dodoby "dávno minulé", kdy snad každý měl víc času pro druhého a měřil jej jinak.

Moji vrstevníci z dětských let si jistě pamatují, jak jsme "očumovali" sluneční hodiny na "příkazské straně" nákelského kostela a nestačili se divit. Ale zalistujeme-li ve starých kronikách, pak se dovidáme ještě víc "z doby temna".

Dovíme se, že měřiči času v českých zemích byli věžní muzikanti - trubači. Někde býval věžní trubač či pozouner také "orlojníkem" hodinářem nebo dokonce bránařem, který otvíral nebo zavíral brány města.

Jakousi chudší sortou této věžní elity byli vesničtí ponocní, kteří vytrubovali hodiny na volský roh. Ještě v prvých desetiletích našeho století se starali o bezpečnost a majetek občanů, s čaganem a lucernou v ruce dědinu a všechny kouty, aby "červený kohout" nenaštopil škod: šindel či došková střecha byla pro tento živel živnou; pédou. A nemyslete, že tato služba byla jen tak . . .

Třeba jen to měření času! On sám spoléhal na svůj orloj - přesypávání písku - protože "baj-očko" to nechtěl. A zároveň tu byl i strážcem zákona.

Jak je zaznamenáno ve skrzeběnské kronice, byl tu v roce 1913 ponocným a hlásným Fr. Obkráčil. Při pochůzce na Podvrbí od čísla 9, bylo na něj vystřeleno dvěma ranami z revolveru. Byl odvezen "do špitálu". Službu pak nastoupil nový ponocný, kterému obec zakoupila zbraň, "halapartná" zmizela a pro bezpečnost byly pak pořízeny petrolejové lampy.

V ČAS BĚŽÍ

Ž

ivá, ale neklidnější noc byla vždy " svatá noc ", na hodí Boží vánoční, kdy se sloužila půlnoční a jitřní a z každé chaloupky dýchalo kouzlo vánoc.

Zvláštní měření času byli v Příkazích, přifařených od nepaměti do Nákla.

" Kupodivu pohodlí celého okolí a ku označování času lidu v poli pracujícimu, byl od počátku sladovny na hvozdém komíně na dlouhé tyči umístěn koš, jehož vytažením byla označována pro širé okolí, velmi viditelně, doba polední .

Toto zařízení, obstarované domovníkem závodu, někdy i nedosti dochvilně, stalo se provozem dráhy bezpředmětné, poněvadž obecnstvo řídilo se příjezdem vlaků a bylo proto v roce 1884 zrušeno ... "

Posledním ponocným a hlásným ve Skrbeni byl Chrisisten Bednář, který pocházel ze Štěpánova a byl " věčným " hasičským trubačem. Po jeho smrti, byl na hřebík pověšen i obecní buben .

O skrbeňské hodiny se starala až do svých 70 let jeho dcera Marie. Aby nešly " podle plota ", třikrát denně šlapala " své " příkré schody. A když někdo ze vsi odešel ze světa - musela na věž počtvrté . . .

Dnes už pět let žije na odpočinku, ale její zvyklost - tři minuty dopředu - stále leště v obci platí .

- js -

ROČNÍK 1950

padesátém roce litaly nad vsí vrány ve větších houfech jako v letech předcházejících a toho roku se také ve Skrbeni narodilo více "vojáků".

Přehnal se čas i vichřice, chlapcům "šmakovalo" a před nějakým měsícem se stali pravidelnými zákazníky holičského krámu. Začal se o ně zajímat "erár". V tomto týdnu přišla na ně abecední řada a tak se přišli ukázat - jak povyroستli ...

Jedenáct z nich mělo "míru" a ve zdech Olomouce nezapoměli "na dobré vychování". Když pak přihrarceovali openlteni lokálkou zpět do své domoviny, vítalo se hodně zvědavých a také muzikanské "tuš".

Odebrali se k pomníku "Padlých", kde po zahrání státní hymny položili věnec obětem válek. Pak nastala chůze po vsi a první zastavení bylo na čísle 156. Padla "rosa" a také slza nad "ztraceným" synem a podobné akty se odehrály i v dalších případech.

o se ví, že "ohně" přibývalo, mladí dali o sobě vědět, ale nikde se nevyjelo z břehů. Ceremoniál skončil pozdě za tmy a štěstí, že místní "lokál" měl právě uzavírací den. Chlapci zůstali hrdiny, ale leckteré děvče si popláče, protože od tohoto okamžiku se počítá, že za pár půjde milý na vojnu. Slzy jsou slzy ... ale proto se přece vojna nezastaví ...

- js -

Pohled

DO KRONIKY

Olomouc

Skrbeň leží 8 km západně od hanácké metropole.

Má zajímavou kroniku, ve které se uvádí, že vladyka Sedlek daroval v roce 1175 ves se vším zbožím katedrálmu kostelu v Olomouci.

Později přešla z rukou církevních opět do rukou světských a Jaroslav Skrbeňský založil zde v roce 1550 pivovar, čímž pohněval měšťany olomoucké, kteří tvrdili, že Skrbeň leží uvnitř jedné míle od Olomouce, ale zemský soud jejich tuto stížnost jako neoprávněnou zamítl.

Příslušník rodu, který držel obec v XVI. století - Lev Skrbeňský - byl dokonce posledním kardinálem na olomouckém arcibiskupském stolci.

Do roku 1869 byla obec přifařena do Křelova. Už předtím vzala na sebe obec Skrbeňská úkol, kapli - která byla příliš skromná a těsná - zrušiti a postaviti novou, aby v ní obyvatelé Skrbeňští pohodlně čest a chválu Bohu mohli vydávati . . .

Prvním fařářem tu byl P. Ignát Vrba, známý selský pracovník, který také sám hospodařil na farských pozemcích - a pak tu v duchovní správě působili další vynikající kněži :

František Gába / 1829-1896 /, který vypracoval původní návrh převodu těsnopisné soustavy na českou,

František Kužela / 1854-1938 /, přítel Svatopluka Čecha, autor řady básní, poesie, povídek, divadelních her, románů, který psal pod pseudonymem „Adam Chlumecký“.

R 1968 **K**

KRONIKÁŘ

STĚSŮ
KAL
JOS

nar. 6. 1. 1912,
bydliště : Skrbeň 156 .

kronika

Skrben

Supis

projednán
ŠK a R-MNV

Skrben, dne 10./11. 1969.

Obsah

Strana :

1. ... Obsah I. až IV. dílu obecní kroniky .
2. ... Obsah 1. až 4. kapitoly - IV. dílu kroniky .
3. ... Místo úvodníku .
4. - 5. Závěrečná část .

KAPITOLA

- 6.
7. - 12. Úvodní část - místopis - Vlad. Spáčil .
- 13 - 22. Feudální kronika Skrbeně - podle V. Nešpora .

KAPITOLA

- 23.
24. ... Naše padesátka .
26. ... Půl století uplynulo . . . .
27. ... Historie - stará padesát let .
- 28* ... Ze starého mocnářství .
29. ... 28. říjen 1918 - říd. učitel Sam. Mikulka.
30. ... První prezident TGM zasloužil se o stát .
31. ... Tábor našich legií ... - říd.uč. Fr. Král .
32. ... Lípa svobody - 25. V. 1919 .
33. ... Rok 1920 .
34. ... Léta 1921 až 1923 . Podle Fr. Krále .
- 35.- 82. Rok 1924 až 1967 . Volně - js - .

VOV

POKRAČOVÁNÍ

Strana :

83. III. Kapitola . Události roku 1968 .
86. - 97. Stalo se v lednu - prosinci 1968 .
98. - 104 Pohled do přírody . O počasí .
- 105 - 106 Místní národní výbor .
- 107 Politikum . KSC, ČSL, Národní fronta .
- 108 - 111 Radosti a starosti . Obecní finance .
- 112 Krátké informace . Z pošty, náboženství,
z knihovny, ČSČK, ČSP, Sokol, Požárníci .
- 113 Páté přes deváté . Státní statek, Topná kalamita,
Jednota, Kosmonauté, Sušička, Sport č.2.
- 114 20 let Února .
- 115 - 119 50 let vzniku ČSR. Vyznamenání . Projev .
- 120 - 122 Státní statek - hospodaření - pracovníci .
- 123 - Místní aktuality . Drobní zemědělci, stavy .
- 124 - Pro sebe ... a pro potěšení . Výkupy, včelaři.
- 125 - Jak to bylo ... Výstavba, změny, akce " Z " .
- 126 - Kultura v roce 1968 .
- 127 - 128 Škola a mateřská školka .
- 129 - Spokol v roce 1968 .
- 130 - Myslivci a požárníci ve Skrbení v r. 1968 .
- 131 - Na vojenské střídačce . Vojáci - branci .
- 132 - Telegraficky z pošty . Přísně tajné ...
- 133 - 136 Narození - sňatky - úmrtí - 1968 .
- 137 - Fakta a cifry . Samoobsluha, mlékárna, hostinec
- 138 - Zády k módě . . . .
- 139 - Došlo po uzávěrce . Akce " Z " , Svaz českých žen,
" Mladí a staří anebo naopak " . . . .
- 140 - 144 Týden zrady : 21. srpen . . . .

over

OBSAH

IV

Strana :

146. . . . IV. KAPITOLA . Z novin a poznámkového bloku .
148. . . . Masopust ve Skrbeni v březnu 1968 .
149. . . . Mají se k světu . Kulturní odpoledne .
150. . . . Dal život za vlast . Nadpor. Fr. Bieberle .
151. . . . U prababičky Růženy Absolonové .
152. . . . Volit nejlepší . Z předvolební nálady .
153. . . . Z práce hanáckých písmáků .
154. . . . Zvláštnost slova nemáme . Z dráhy .
155. . . . Odezva na tuto kritiku .
156. . . . Hanácké motivy - žudry v Příkazích, malby .
157. . . . Zbytečně ztracený čas - ze statku .
158. . . . Ze žní na státním statku .
159. . 160 Ten čas letí . Ze skrbeňské kroniky .
161. . . . Ročník 1950 . O odvedencích r. 1968 .
162. . . . Pohled do kroniky obce . . .
165. . 169 O b s a h - závěrečný list .

Handwritten signature

Díl
KRONIKA
stran

= 169 =

IIV

Převalil se rok 1968,
jehož překotné události se zapsaly hluboko do dějin stá-
tu, národa a jednotlivců.
Ledem 1968 přišel zákonitě jako důsledek nesrovnalostí
předchozích let a byl vyvolán pokrokovými silami uvnitř
KSČ.

Situaci, jak se vytvořila v následujících měsících nedo-
vedlo tehdejší vedení strany - s prvním tajemníkem Alex.
Dubčekem - a státních orgánů usměrnit a zvládnout.
Tak docházelo k chaotickým poměrům, emoci, deorientaci a
nežádoucí živelnosti.

Do tohoto "ohně" přiložili své polínko sdělovací pro-
středky - rozhlas, televize, tisk - nevyjímaje ani " Ru-
dé právo".

Nelze se proto diviti, že za tak složité situace - kdy
bílé stávalo se černým a naopak - ztratili prostí venkov-
ští lidé přehled a podlehli masové hist^orii, která se ší-
řila kolem jako lavina.

Zásah armád pěti států Varšavské smlouvy - v srpnu 1968 -
učinil konec všem kalkulacím, jež usilovaly o odklon na-
šeho státu od socialistického tábora.

Vlna vzrušení srpnových dnů pomalu opadávala, část lidí
důsledek extrémů pochopila, pohled na tragické dny viděla
reálně, druhá část svůj omyl a pomýlení dosud nepochopila
a někteří obyvatelé byli k situaci lhostejní, apatičtí.

Důsledek neblahých poměrů dolehl nanaše bedra tížeji v
hospodářské sféře a byl příčinou pomalého tempa k norma-
lizaci.

Rok 1968

- v němž si Svět podmanil Měsíc - byl nástupem nového
vedení KSČ - v čele s prvním tajemníkem Dr. G. Husákem -
proti negaci a silám snažícím se o zvrát poměrů ve státě.

Znamenal konec anarchii, zmítání a politických krisí a
po uklidnění byl " semafor " obrácen k ozdravení hospo-
dářského života, po němž je všeobecně voláno.

Na našem území - v obci - kde v srpnu 1968 proběhla
" plakátová revoluce " a malá slovní přestřelka mezi
dvěma tábory a rozdílnými názory, docházeli rozumní lidé
k poznání, že to všechno byla jen " bouře - ve sklenici
vody . . . "

Poklesl zájem o " obecní politiku "
a v této atmosféře se v polovině roku konala doplňovací
volba do národního výboru ~~zastupitelstva~~
vyřešený

Změna ve funkci tajemníka - skrbenský problém číslo jedna -
prospěla obecní samosprávě a byla dalším krokem ke konso-
lidaci v obci.

